De Nomine Pauli tres circumferūt opiniões. p̄ in baptismo Paulū in paulum versū fuisse hac multis argumentis falsa conuincit. 2° accepisse à Sergio paulo proco. cypri, atq; hanc sequit Augus. Hieron. fuisse nominis confirmauit: idem: q eodem cap. actuum apostoli quo facta ē mētio Sergij pauli. Tunc primū hic nominatus ē paulus. 3° Origenis, q puratur binominiū huius, q dū [illegible] amplexat. Adōi p̄ ex chrysost quarto de nominis tui diuinitus accepisse sicut ille primus apostol. petrus. & nigo omissa. forte à gentibus, in q̄b frequēs nūcupat sic uocari cepit, ob uicinitatem uocum, modice ad gratiam formam efferē nomen

Seruus dei apostolus autē. ꝓ. h. differenter his nominibus utit. alibi dicit seruus iesu christi. alibi apostolus ꝑ voluntatē dei. idem Hieron.

Secundum fidem &c. alij, alio sensu accipiunt. ꝓ. Sanè illud secundum fidem, hoc sensu intelligit paulum ēe apostolū ꝑ. C. nō a mīsit ad ut electi dei illi credēdi sint, ut eis scilicet predicaret, & ꝑsuaderet, tamē ēēt gratia dei q aptum ad hoc munus dilexit, nullis eius meritis ut obligaret nō a mīsit, [illegible] hoc sensu accepta sit, nō recte meminit. porro ꝙ sequit. & agnitionem ueritatis. adōi putat, ut ostendat nos de aliq̄ re nobis cōsentire debere, q.d. qa euāgelij ueritatē cognouerim idcirco &c quāuis ut hoc dei ē ut idem ipse cōfirmat, hoc idem ꝓphoby. post hanc orōem. ē ad paulum referri potest. quasi paulus genus ut [illegible] suā legationis ostendat. [illegible] iesu christi. secundū fidē, nō opa, ut agnitionem ueritatis, quā adeptus sit dei gra: quōd ꝓ δοῦλος nō cōtigit. & certe in uni electo ane mentē est. nā ut ipse credidit ut cognoscebat ueritatem. & ipse ut hoc assequi quo alios emulari ut persuadere posset. & agnitionē ueritatis. Veritatis posuit quo distabat ligis umbratilij, nobis immineret: quā tuoueris ut figuris, occultabat. porro qua secundū pietatem ē, ꝭ. th. ad quā quodā genus cognitionis refert, q uerū quidem ē, sed nō secundū pietatem. ut puta peritia ri rustici ut careat id genus. Mihi nō displicet si ad indoctos cognitionem referat: qua ceremoniis maxime ut pare. uitabat: presertim cū hoc faciat ad argumentū opta. Hinc ad ꝓtiā. In spē uitae eternae. primū huius cognitionis ostendit, qua cū sit secundum pietatem nuncupat nō solū cognitionē dat nobis dei, et illius potentiae, aeternitatis, sapiē, ut humanitatis. Sed spem & uitae eternae. Cū hoc tamē uita presentis commoda repromittat, ut certum

1 ꝓtia huius mūdi, ad presens tantum doluerit.

Seruus dei: nō iuxta mosaicam legem. sed iuxta fidem electorū. et apostolus iesu christi. iuxta cognitionem ueritatis euangelicae. quum iudaei mordicus tenerent umbras. et pictatis opponit cerimoniis. ἐπίγνωσιν graec. agnitionem mauult q cognitionem.

si hoc inibi placet accipere. Seruus. hic emphasi quādam sic ut moyses dicitur. seruus dei. 2. legatus. Nota illud cum suo ꝑ. aptos. Seruus mihi dauid &c.

Paulus seruus dei. apostolus autē iesu christi. Secundum fidem electorū dei & agnitionem veritatis. ex. q.d. legationis summa haec ē ut inuitem quos deus eligit ad legis obser. q̄ sūt & iuxta fidem. κατὰ πίστιν &c. 2. quantum ad fidem. electorū dei & agnitionem veritatis. τῆς κατ' εὐσέβειαν ἐπ' ἐλπίδι. in spe. siue sub spe. est. in spem uitae aeternae.

nō referat ad paulum, quasi ipse crediderit sed ad electos dei, q credidisse erant predicante paulo &c. hoc fides ei credita ē & commissa &c

thoophy.

q promisit. olim Hebræi dicebant Iudæi, q̃ quod uolebant nõ cõsequuti sunt, ut nos hodie nunc dicimus, neq; id ppter q̃ reliqui ẽ israël: sed qã deus q̃ nõ mentit promisit nobis ꝯ stabilitatem promissionis, ut q̃ deus nõ mentiat, utq; anteã ꝺia tempora promiserit, asserit, quam dubitare nõ possumus. hæc propemodum ego ℵ. N.

¶ Ante tempora sæcul. Ex hoc loco colligit ꝺ. hier. (ut ut arbitror grauiter theologus) ante cõditum mundum, angelos creatos, et multas æternitates, nulla tempora, ut sæculorum originis ꝺs

¶ Hotandũ ꝺ. hier. ita scio (ut uidetur) legisse manifestauit aũt tempp. suis in christo iesu. atq; uidetur reponere dũ dicit, Cui aũt promisit exposita scripturæ et ꝺspiciã nisi sapiẽtiæ ꝺi quã erat ꝺs cũ patre ℵ et in fra. promisit deus p̃ sapiãtiã suã, uerbũ suũ et ipsam sapiãtiam suã et uitam eorũ q credituri erant mũdo et uictura nihil tm. certo stante pri

Manifestauit aũt ꝺs. hic. Verbo, ꝺ filio dei accipiẽs cũ. n. promisisset deus uitã æternã, q̃ id est atq; uerbũ suũ, nec uerbũ manifestatum dicit. i. uitã æternã. ℵ uero

ẽ. quasi dicas. impetrans aut imẽdax aut ãmendacio alicui
ὁ ἀψεύδης θεὸς
quam promisit q nõ mentitur Deus

τῶν ὁ πρὸ χρόνων αἰωνίων. Hier. ab seculo ἐφανέρωσε
ẽ. ante tempora æterna ἐφανέρωσεν. ẽ. patefecit
Σ. ante sæcula.
ante tempora secularia manifesta

In euang. apellatiõe
sãguinẽ nũc accipit
in testamẽto mysti
cum

suis. competentibꝫ ꝺominis congruis corpo

ἰδίοις.
ẽ. cõgruis temporibꝫ
uit aut temporibus suis. Verbum

Fab. trãstulit Verbo suo. si m
manifestauit, ad sapiẽtiã refe
rat. Σ. p. prædicationẽ

ὁ ἐπιστεύθην ἐγὼ
ẽ. qua commissa.
suum in prædicatione qua credita

ἐπιταγὴν.
ẽ dilectionem.
Σ. exmandato uini

ẽ. i.
est mihi secundum præceptum
Salutaris hic refert ad patrem. ita et in p̃ ad thim
ὁ θεὸς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.
dicis nri dei.
salutaris dei nostri

ad corinth. uana mi
si nõ euãgelizẽ. Va
uero. i. grauis nece
ssitas mihi incũ
bit ꝺs

Erasm in par. ann. temp. sæcul. reprimit, ante mũdum conditum ℵ

secularia Era. ann. æterna potius. cæterꝫ æterna uocat: nõ q̃ nullum habuerit initiũ: sed ãteq; nulla fuerit temp.

ὁ ἐπιστεύθην ἐγὼ. Eras. gratia loquẽs: hanc rẽ ego commissus sum. quã iens scribit hæc rei commissa fuit aũt inquit paulus.

Era. præceptũ dicit tasi. i. iniunctionem. ꝺlegationem. sen si. n. mõnus hoc prædicandi ꝺlegatũ à ꝺño. sic ut recusare nõ liceat.

Manifestauit aũt ꝺs. Hic. Verbo, ꝺ filio dei accipiẽs cũ. n. promisisset deus uitã æternã, q̃ id est atq; uerbũ suũ, nec uerbũ manifestatum dicit. i. uitã æternã. ℵ uero ℵ. ꝺs. uerbũ ꝺ euangelio reponit. in quo omnia comprehendit. Manifestauit aũt tempp. suis. i. congruentibus et ꝺstinatis quod sapientius est inuenire apud paulũ. id aũt ne eo loco maxime intelligi pt̃ q est ad Thom. pp remissionẽ suam ut legi. ℵ. detrahit et mortificationẽ prædicationi ꝺlectorũ et substantiæ ꝺi ad ostentationẽ iustitiæ suæ i hoc tempore quoq; uerborũ uim et intellectũ ego ℵ. accipere soleo. et plura q̃q. Theol. i natale ꝺni. Secundum præceptũ ℵ ꝺ ceptis ad crofet. aptum sc̃ dicit et in multis aliis p̃ nouitate modi i p̃ ad timoth. usus est hoc nomine ἐπιταγῆς. Obseruandũ est aũt à sanctis et doctis uiris aptos in principio nascentis ecclesiæ. q̃ mens erat in eis hominũ memoria D. N. I. C. parum et nõ tota libertate, pro illius ꝺignitate locutos fuisse: quod ꝺceptionis cautione et arte nonnulla quadam factũ est. ne homines sub initio prædicationis fidei auersarentur fastidiosq;, si ea audissent, quæ sensus humanus difficillime capit, ob hoc primi i prima Concione, cũ uiue Iesum, nõ dixit nuncupauit, sic paulus multis in locis hæc cã est, ut deũ patrem nomen dei, filiũ dei subinde tribuat Apostoli, itaq; ut tandẽ finita, ꝺlegationis suæ authoritatẽ ex paulus ad patrẽ refert, à salute in hoc tm uertam ab ipso. n. ꝺ filium sunt omnia, ne ex inuidiosa cum audacia. Hoc maxime patet ego ℵ et ante multis in locis

Secundū communem fidem. Eras addidit putas, ut intelligeret filium pauli
nō uxta corporis propagationem, sed fidei. Et hīc nonnihil emphasis, uox
illa. communem - unde mihi mirū in modū probat ✠. dō. q̄ expositio. ut
intelligamus. paulū temperare uoluisse priora uerba. quibus filiū nuncupauit.
q.d. secūdum fidem mihi quidem amplius habito quàm tu: ✠ quā ut ego gerimus sū in
nouā uitā. hīc. assertor filius est in predicatione, Communē aūt fidem. intelligit &
dilecto filio, ut pauli nō omniū credentium.

Filio. filiū nuncupauit
quem baptizauerit
et instruxerit in uia
dñi. hinc ait ✠. quo
dam arbitratos fuisse
Timotheum. quōd
hi, asserere nō ausus ē.
γνησίῳ aūt addidit ut
declararet, eū miri
fice, animū ut uirtu
tes patris, in se referre
alludens ad filios iuxta
carnis ratiōē, q nunc
γνησίοι credūtur cū patris
imaginem, quam maxime referūt

F. peculiariter γνησίῳ. Amb. Germano legit. ut reponi. Timotheo uero ut filio. i.
ari. ē germano. secūdum euangelia q̄s.
2. legitimo in fide filio. omissa communi

Tito dilecto filio, secundum comm
ad thim. q̄s in primo. iisdem his uerbis
usus ē. 5. timotheo Germano filio secūdū
fidem. nō aūt addidit, communem.
unde affirmo Grā Misericordia

ὁ θεὸς πατὴρ καὶ χριστὸς ἰησοῦς ὁ κύριος ἡμῶν.
ē. domino
Et pax a Deo pre & christo Jesu
exposita

σωτῆρος.
2. conservatore.
salvatore nro

para in mihi legit ✠
✠. an legerit, ut q̄s
ortographi. mirifice. n. hoc loco

dilecto γνησίῳ. i. uero
legitimo proprio ac ger
mano. quasi dicat, uere
filio ac nō notho. pugnat
.n. inter sci γνήσιον
et νόθον. latinitate
uocē uix ego primum
Hieron. uero germano
ingenuo explicant. di
dicē. Eras in ann.
Misericordia, latini nō
legunt, amb. s. m. thi.
Eras. putat addidit ap Grecos
dñi reponit ✠. dō.

Grā misericordia ac pax. Greci cū misericordia legunt: ✠. s. ac dō. idcirco q̄s addita putat
salvti consuete, quod ipse cōi sibi ac thimoth. et munus ipsi, nullis ac meritis, dis
criminibus subducti est, ac mera dei cle, potius q̄ humanæ industriæ, ei nisi se pare prestat.
Grā aūt ac pax. nomē est consuetū pauli inculcare aūt gratiam, gratuitum dei ac ue
fidei, gratis iustificatis, fauorem q̄s dei, ōia peccata nra ppe ea, nullis nris meritis
delentis, quibus abolitis pax ac securitas conscie donat nobis a Deo ac. Ambigimus ne
aūt illud gratia ac pax nā intelligat a deo patre ac
1. a Deo p. ut ne si ac patre.

Secundum peculiarem. magnā uim hīc, signī, n. non ac sibi libere detractare, quod id
alibi apius dicit ubi mihi si nō euang. est quod amat semel imus.
Annotauit ac illud Chrisost. ac huius emittatur dō. illud in predicatione, quasi dicat
erit apte ac fideliter, ut officiū pauli sit, quæ audierit ac acceperit a Deo, hæc
populo infirmi cū fide, ut nihil addat aut imminuat idem. est precipuus officiū ob
1. hic. n. dicit apostolis. dicite in nobis, sed predicare, ut uis sit in uerbo. prin.

Huius rei gra .ℵ. illud in primis annotauit, quod quasi totus mundus, una esse domus eius ecclie cura credita paulo ante singulis ordinia officia distribuebat. hoc erat sollicitudo omnium ecclias

Huius rei gra ad inferiora referre. s. ut corrigas qd

Huius rei gra reliqui hr Crotz.

ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ
s. ut quæ desunt pergas corrigere.
2. ut quæ restabant recte disponere posses.

ut ea quæ desunt corrigas. et

Et .ℵ. 2. epos hac tempestate
κατὰ ἀθλῆψιν
. E. 2. oppidatim. Huc ut eos apellamus ut ista ad phil

corrigas ꝑ ciuitates presbyteros

hinc pauca

E. ordinaram.

sicut et ego disposui tibi, si qui

ἀνεγκλήτους
E. inculpatus
2. malpabilis

sine crimine est. unius uxoris uir

hæc quæ exigit ab epis, de aliis fortasse nō exigas nā ipse ex ma

ut professionem propter. qui ἐν κατυγορίᾳ fidei christianæ exhi- & nō obnoxios crimini
bet. 2. et qui quasi intemperi-
filios hns fideles: nō in accusatione

ad hmo. p. siquis domui suæ præsidere nescit
ἀσωτίας. is ἀνύποτακτα tanta
luxus aliut q nō sint intractabiles:
aliis aut cervicosi accusari nō possint.
luxuriæ, aliis nō subditis

ciuitatem. qz. nemq. n. hanc duxerat. insulæ tantū uni uero permisit, fuerat. n. in ea certa opinio unde ἑνὸς τοῦ λιμένος

Uxoris uir. ℵ. dq. ut matrimonia culpa liberet. et coniugatos ad sacerdotia nri pr. cotidie cū munus epi sit maximum et sanctus. nō admittit bigamos, nō tahā, ob mysteria sed ac, ut spiritum coniugia ponit ostendat nā casta matrona (castitas) ꝑfecta dignior, nō mobilis mulier femel. felipo dum dicit ut excludat necessarie. quare cū epus, futurus sit omniū uirtutū exemplar nō debet præbere spectaculum. prauum ℵ. ꝑfunctę uxori nullā honorificentiā. seruasse deprehendit, qmo ecclam. ꝯ

Filios. hns fideles. ꝯ Valde durum et fortasse inhumanum uideri potest, culpas filiorum patri obesse, ac samuel filios habuerit immorigeros et Isaac filium degenerem habuerit Esau. et dñus ꝑ prophetam (inquit) unumquemq in peccato suo moriturum ꝯ nec tñ durum est adeo. n. sanctum est munus sacerdotij, ut cū si culpa nocuit patri, tñ ob filiorum licentiam et epi ab hoc gradu merito arcendi sint. Auferet. n. libertatem alios instituendi, corrigendi ꝑ quæ proprinqua. n. fratres alienos filios reprehendat: q propriis cohercere nō potuit; ꝯ q si negligentia eius euenit: qs si credat ecclam regendam: q in filiis instituendis, tam negligens et cecors fuerit. Et si cum culpa uacat, ab epo, nō solum culpa sed culpæ cū suspitio, longe abesse debet. quod cū de filiis eius dictum est. nec. n. dicit luxui deditos, sed q luxus accusari nō possint

opt. n. epm̃ ꝯ. Cū epis, uolentibus, nolentibus, erit inq; ꝯ. / gras agentibus
præsit, longe fremens ē tibi à uitiis ipōr q uilgo magistratus gerit: pr. n. tibi
ē nō tyrannus, ac prius salus ipōr mihi l spectum. docen dubiū nō cogor, quam
omni crimine immo criminis suspitione uacare par est eū q dī uicē gerat
q uolentibus præsit, ut nō potestatem magis q beneficii, nō imperio, sed humanitate
sanctitatem morū ad fidem alliciat: magnā. n. hr emphasin: illud tamq dī œconomum
epos. ab ep ἐποικονομέω
considero: cupiendo
cuiso egenorum. und ep
ἐποικονόμ. observator
specialior. Custos cuiusq
ē insertio in præsidiis
christi. ut ap petrū
ipi. n. uigilat, tamq
ratione reddituri pro
animabus. uestris.
ē hinc uos ap sophoclē
in aiacē. ὦ
nō cupidū. ☧. Sp. q logicis
aut aliō quouis modo, ho
minib⁹ impar, pro suo
arbitrio, multa disponē
te ꝑ, atq nō tā dominus
ē: q dispensator, immo cō
seruus, impiosus, atq
pfractus: ē nō debet
huius ofi. ¶ Hier. aut
sibi quid epus sit. nō quasi bonā œconomiā ip̃e regentē q plurib⁹ prin-
Nō uinolentum. Corrupt⁹ uidet hoc loco Sp. nisi forte ipse atq
☧. πάροινον. alio diuerso significatu accepit, atq theron
q palam ē uino interpretat, (ut uera sit opio) uerius,
turpe ē. n. epm uinolentū apparere, auferre. n. dignitatē
et grauitatem illā docendis, caterū in ueteri lege, nec ā
uino nō abstinentia potione, qua post ebriatam inducen-
sacerdotes abstinebāt. ¶ Hoc loco nr̃m potest q ὁ γυμνοσοφιστὴς ut Bracmanus
nr̃orū Scriptor-
Nō percussorem. ¶ Hier. (nā ☧. Sp. hoc loco perturbati sunt, quis arbitror cū Hier.)
potius ad linguā referūt, nā ex græcis πλήκτης, ad linguā nr̃am. aut mordacē
significat ap Horatium loquimur verbera lingua. (et uulgo hac modo loq cōsuemus).
Nō turpis lucri appetentē. nō. n. pecuniæ immoderatæ doctrinæ: ac si immoderatē uoluerit
3 suspecta erit ut q lucri grā potius q ecclesiæ solo docere: nisi hæc cum Sp
of turpem in docendo lucri om.

ep. p. opt cū q dī uidet.
quodammodo fungit cuiq
Hispanus euangelicæ doctrinæ
uitium scilicet dispensatori credit
opt. Opt. n. episcopum sine crimine ex
Amb. ut hic. proterum
ὡσ θεοῦ οἰκονόμον. μὴ αὐθάδη
tanq dī œconomum. ē nō præfractū.
sicut dī dispensatorem: non sui
humax. μὴ ὀργίλον.
cum. non iracundum. non.
ep. nō lingua-procacis. sup. Hier.
μὴ πάροινον μὴ πλήκτην
z. nec uinolentum nō
uinolentum: non percussorem: non
μὴ αἰσχροκερδῆ
ē. nō turpiter lucro d. dicti.
cordidus.
turpis lucri cupidum: sed hospi-
Hier. bonorum amatorem
φιλάγαθον σώφρονα
ebraæ rex studiosū
talem: benignum prudentem sup.

sine crimine. eadem
nox quæ supra, ofi
sicut dei ofi. uox hæc nō
simili nitorem significat, sed
congruentiam. prudēs magis
conueniebat tanq uel ut.
Ἡδυσυμβούλου. μὴ αὐθάδη.
hoc est bonum, ac sui sensus
plus satis nimium, et non
pertinaces, nō fractarium, q
nō pōt à proposito abduci.
Benignū. Φιλάνδρα. q. d.
studiosum bonarum rerum. aut
amatorem bonorum
nō iracundum. Hier. ira-
cundus ē q semp irascit
et ad omnem offensionis au-
ram atq preces, quasi à recto
solitū commouet. Repre-
hoc. B. P. ab epo. nam
(ut annotauit ☧. Hier. q)
q alios regendos suscepit
quotidie, mille hr ira-
occasiones iracundiæ præte-
rea, nihil fœdius præcipe
re iracundo, adimit. n.
grauitatem: bonorum
auditorem: ac alios comme-
nendi libertatem

Sed hospitalē. Era hoc priscis temp. solennis cōsuetudo erga hospites, hospitalitas q religiosissime custodiebant, ut proba ædificatam xenodochia. Ex id maxime apparet ne uiris, ergo Amb. ✠. Gregorij Basilij, Joannis q grēci oiecemona appellant Benignū. Hier. Ecpontii humanū, modestum minime inuidū. ut quādam naturę bonitatem significet. Eras. Bonos hominū amatorē, idē fere Hiero.

sobriū. Fuel. prudentem aut sobriū sup ost Hier. reprehendit in inno mīn. q σώφρονα prudēt uertit. ut sobriū potius uacet nā ap. Amb. nō addit. Et. Latinis q̄busdā codicib⁹ legit, q nō addit prudēt Sigeb aūt σώφρονα. Mod stū. quo stu usus ō sophro. in aioec. uē. Castū temp aūt, sanę mōdis: cordatū cōstat ost Cic. q. hs. hanc uocem ita exponit. Exquo intelligit qualis illa sit: q̄ tum. moderatū alias modestū et temperatū alias cōstatem cōtinentemq dicimus. Hier. q castitatē pudicā accipit. d ✠. dp. nō pauci. Eras. intelligit animū sibi prasitē et nullis cupiditatib⁹.

σώφρονα..
Hier. castum.
z. modestum. δίκαιον ὅσιον
sobrium: justum: sanctum

Hier. continentem suum, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν
abstinentem Amb. ✠. tenacem eius q̄ secundū
ἐγκράτειαν z. pudicum fidei sermonē
continentem. amplectentem eum
Ad timoth. nō mihi
soli hr dicēdū loquit
διδαχὴν τῆς κατὰ λόγον ἀνεπιλήπτου ne q̄ nos affirm
ε. doctrinā ē, fidelis sermonis ēam.
q secundum doctrina est fidelem

Hier. cōsolari παρακαλεῖν
z. ut recte docendo exhortem
sermonem: ut potens sit ὑγιαίνειν
Eras. i. q̄ doctrinā sanā.
et aduersarios retundere possit.
tari in doctrina sana: et eos q

τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.
ε. et cōtradicentes cōuincere.
contradicit arguere.

Justū. Hier. dp. nō accipiat q sonā in iudicio: sed ius omnibus ex aequo dicat. Eras in par. ad innocentiā uita retulit.
Sanctū. Hier. dp. sanctitatem cū intelligit quę mixta est pietati in deum respicit. Est. n. ὅσιος pius, sanctus uenerādi os. Constētiā Hier. Continentem. Hier. ✠. dp. nō solū abstinentem in cibis intelligit: sed ab omnibus cū aegritudinib⁹ et perturbationib⁹. nec nō corporis indecoris motibus ut nec oculi nec lingua nec manus peccet sine nō pauci. Eras. intelligit animū sibi prasitē et nullis cupiditatib⁹. Ampectētem. ἀντέχομαι adhærescere et. amplecti, mordicus retinere. Et elegantiæ expressit. amb. Vim uocis, tenacē ost qui secundū doctrinam est fidelem sermonē. ost. ¶ Hier. illud fidelem serm. ita interpretat ut omne quod loqt fide dignū existimet. et talem se prębeat, ut ōia uerba eius sine ulla ueritatis. ¶ Eras in ann. Verū intelligit, certū et indubitatū ut cum certa rōne respōdeat. Equa quam ueri faciem præ se ferat. ¶ Idē ✠. dp. i. ueracem sermonē exponit, q nobis p fidei grām traditus ē. ¶ Porro illud secundum doctrinā est. Idem ✠. dp. ad euangelium referri nō putauit, sed officere epō, si secum mundana sapientia fuerit imperitus, nā satis est si scripturas sanctas, imbiberit, et in promptu habuerit. d hoc loco, plura uide. ✠ ut potens sit ost et ut exhortari ut cōsolari. Ligas nihil refert, hoc aūt q fidelibus dictū est, quam uero lanx hoc præceptū apte paruam, intelligere possumus ex epō Paulo, multis in locis. ¶ Exp ✠. τοῦ τῆς ἱεροσύνης. ῥῆμα. nal. apologetico. ῥῆμα. rhetorem. pastor. ε. uel qui cōtradicit q ad Judæos proprie hoc pertinet, ut infra manifeste declarat, nec tñ excludit, quominus ad gētes hæresis q nostri possit. ¶ Hinc admonendi ost nō sufficere epō solam innocentiam uitæ: sed ex requisita doctrinā ne una quidem nō ualde sanā. cōstet cū pastoris officio, ost

Sunt .n. quidam .qui. causam reddit, cur in tpo doctrinā, ne cā nō vulgarem vigrare
nempe, quo ponit Judaeis aut̄ariis os occludēt: q propria ambitione ducti
ac Judicia quadā gloriā nominis christi: miras tragedias recitabat, magno dispendio
christiani nominis. Aperit aut̄ his verbis apl̄us q latenam istiusmodi error, quid mo
liret, et cuius grā, ns

Inobedientes, eādem vocē usurpauit quā supra cū de filiis
tpi disputauit, hīc vero q.d. nō temere hoc
nescio qō plus intelligi
volui, illos .s. nolle
regi, sed regere. nō
potorat aq̄ animo pati
cū videbat apl̄os christi
ac in tanta honore, se
aut̄, despici si nō des
picit nō tam sibi. ne hoc
erat tonā ambitiosis.
Verilog. graeca dicto
sonat, vana friuolaq;
loquentem. hoc illud ne
arbitror tangit, quod
timoth. scribit, nō inter
dum in fabulis
& genealogiis interni
mis vs. Hae autem
fabulae dicuntur cum
frigidae et sexcentis locis. Cū aut̄ fabulas dicit, nō improbat legem
nostr. ac tpi. sed dogmata quaedā hominū ac observatiōnes, ut
in Euang. Dominus nr̄ egit. Quam ne nos transgrediamur precepta
Redargui, ἐλεγχεσθαι est, suffusum os ut obturare: imponere
silentiū. vergens ad infamiā, ex

Qui universas domos ns ἀνατρέπουσιν, evertere, commouere
euertere, ut matre dicit ἀνατρέπεται cū id quod in imo est
sursū fertur. ne nigri atro illitū animū vir. immutat aut̄ quod
clarius tima dicetur. ergo his sunt q permutant domos ns:

Docentes quae non opt. Hier. ad legalia retulit, ut trans. mihi nō displicet
et ad fabulas et genealogias nr̄as referat, de quib⁹ infra apl̄s dicturus ē, ne ng̃s ibi
accurate tractabim). Turpis lucri grā. quod tim. aptissime dicit, nec sibi
quaesiū ut putarat. et ad Rhom. ne christo quidē nō omnes nutrij, et ad Galat.
in 600. locis.

Seductores, gracis est dictio
composita: quae idem sonat
ac si dixeris, medium decep
torem. atq; ita legit Hiero.
Simplices aut̄, qui mūdos
simplicioresq; prauis inficiūt
opinionibus. Significat
aut̄ quod alibi dicit, seduc
cunt corda simplicium. Ro. 16
nā fere mulierculae et
simpliciores et puriores
ab his illaqueant,

Marcime q ego eiusdē
sonō sum. apparet
aut̄ quosdā et gradibus fui
sse talēs, sed precipue
in dedito, dedito, sine quod
paulisq; dobrinę. in
tpi, quo si nonnulae
diuitias cōparauerint,
docebat et tpi, sed non
quidā. et cōtra paulū ipse
dicit loqr̄ ad Galatas,
neq; q legē predicat, legē
observat. et ad Rom. 16
quod & nonnulli me

Dixit quidá. ofs. Ennyor est heroicus epimenides in libro περὶ χρησμῶν scripsit
cuius prima pars, abusus ē Callimachus, in hymno Iouis. Multum uero
hoc loco querēda sūt, p̄ cur hoc testimonio usus ē, q labe fastum uidet ponit, q
astruere fidem nītur. habebat. n. Creta. sepulcrū Iouis. ut hac inscriptio. hic
iacet Iuppiter. quos porta, meadaij arguit, periclitat ānē si uera sit testimonia
ū uero ēt Iouē ēt immortalē, q porta hoc loco nisi asseuer, ¶ Iuuenc. Cur
propheta uocat
uidendū est. ¶ deinde
quam ex quomodo his
poetis uti. grecia. testimo
nia usurpet. nā multi
locis frequ. ¶ Dicamus q ne
si hoc testimonio approba
uit aptus ē, animus,
quo ibi scripta sūt appro
basse. sicut nec totā me
tādri commediā, quia
sententiā eius usurpauit
nec totā ant inscriptionē
apud euripidē. quia pars
nō eius: quā ipse profutura
erat, ad suā probā commen
dationē (q̄q hoc loco nō fragm. Cat. cautionē q bonū uidetur iudicē, tanē ego malo
erari cū .x. theseo. ēt multis aliis, q in re dubia, his cōstrictus) nec. n. ordei aptus
hic bene dicetur sed testimonia hoc uocat. nō pr Cretes nō mendaces. ¶ Cum
aūt prophetā appellauit, et manifestū ē. sicut q libri inscriptio erat περὶ χρησμῶν
sicut illud uolēs, quod talis talem meretricē habet propheta (sicut, q uerius dici
puto) ut nos loq cōsuemus), cū aliqs uidemus quopiā uatē uerū pronūciasse, ipse ēt
prophetā appellauit, quod scim ēt elegāter, uitia huius nationis, reprehendit, uti
et testimonia uim uocē affirmat. ¶ Ipse deus uim ē testimonio portans gradiens
ut ēt propriis armis, et suo ipse gladio iugulatus. hunc ē q dicit fallus et mendax
¶ Atq (μακρὸς ἐρχεσθω aga) maxime. ex his locis speciem possumus ordiri uo
cationis ad illustrandā ueritatis, ut ēt deū hominis, d. p. q nihil nō faciat
nihil nō homo quo deo acquirat. sicut hoc deus, Cū Magos stella duce ēt,
¶ Et merito ēt uitio uertit Cyprianus sanctus de exodo. Viro, q d mendacio
contumeliam oblatrādi, testimonia prophetarū eligit. mendacia uoluerit ēt.
De Sepulcro Iouis in Creta: meminit Cic. Lo 3o de natura deor. his uerbis
Tertiū Creticum Iouis filiū. Cuius in illa insula sepulcrum ostēdit

propriā qa cretensis erat ex ipso
τοῦ ἰδίου Διὸς προφήτης

1. de quibus suus illorum uates quidam.
Dixit quidam ex illis proprius
Epimenidis est. τοῦ
ἑαυτῶν προφήτου.
2. Cretes semper mendaces
ipsorum prophetæ. Cretenses ēt
quid. Cretes omnes testes.
Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί
fera pessima, ventres ignauus:
mendaces. Malę bestiæ, uenę
Lucilius. Et uenter appellauit hominis uentri di-
ditos, uinis. Turpiculos, comedones, uinis uenere.
ofs.
Testimonium hoc
q. d. hoc adeo uerum est elogium ut
oraculū uideri possit: atq id ē quod
uerum est. ēt prophetæ uoca
uit. ēt

Bestię. Δυσεία Er. quod
nō simpliciter bestias
sed ex feras ac uenenosas
noxias bestias ēt. nam
. n. uetat omnem dixerit
δυσερον ēt.
semper mendaces, q clarissi.
quāq ingenii ueritatē, suis
fabulis obscurat, noxiae
bestiæ: quæ uenenum
suū passim affatim in ca
nis, et sanguinem homi
cidium parient. pigri
uentres: q hac doctrina
ad otium abutūt et
luxum. ofs. Hie-

Quam ob cām · q. d. cū tales sint, acriter reprehendi sunt · Cum reliquis. n. nihil
prodesset modestia. Illud aūt aduertendū ē. ap̄ Paulū. eos q̄ sine infirmitate, sine
simplicitate & bonitate quadam naturæ erāt, minime corrigendos fuē, & asperius potius
patris q̄ domini aut pædagogi. hinc illud infirmū aūt in fide suscipite, & ad Gal. si præoccup. q̄
& ad Thess. obsecramus uos. Cum aūt, qs debita opa, peccat, & prudens & uolens aduersatur
fidem, & ueritatis, cū talibus. ἀποτόμως (ut uerbis utar Pauli) agendū ē. quod facit
hic uir Deus, pluribus locis. unū illud utrobiq̄ seruans, ut ānā q̄ & cū eos
q̄ de uoluptatibus inuicem seruari nō possunt) fiant si
delis alterno pericula
sapientiores. Illud in-
mihi spectasse: mores
cuiusq̄ gentis in primis
speculandos esse. nā cū
galatis, facilibus illis q̄ad
hominibus, & grossioris
ingenij, alibi, subagreste
tū alibi q̄ amāter agit
cū his Malis bestiis Veteri-
bus pigris, ἀποτόμως
agendū præcipue q̄
nō mutandos iudaicis
fabulis. Ecclesiæ tandem
quomodo domos fidelium subuerterint, nempe, admissendo euangelio christi, fabulas quasdā
ceremoniales, Iudaicasq̄ obseruationū. & mādata hominū. de q̄bus & paulus multis locis præser-
tim ad Colossē. & dominus in euangelio sapissime agit, quid aūt q̄ fabulas intelligan-
mirum quoniam p̄. ✠. in epla ad tim. fabulas: nō legem reponit, sed fabulas quasdā traditiones
hominum, in hōc th loco. legē uidelicet accipere. nō mihi legem simpliciter, nā q̄ sit bona
& si recte intelligat, (sic. n. interpretatus dq.) sed commenta quædam, quæ ad reprehensionem iudaicæ
superstitionis adhuc cum exponebat
in ecclesia adnexta erat. ut utrumuis ✠ idem utrobiq̄ sentire. Erat. n. ea
ratio, quod sæpe diximus. & sæpe dicemus) cultum maximum superstitiosa. & quibusdam
obseruationibus, minutim modum dedita, ut mādata supra mādata semper accessionis
apponeret, unde merito ἀπὸ τοῦ βάθους. B. Petrus
(unde quæ ipsius dicta sunt.) λόγους, quod nos ipsi nos pro eorum forma ponere
Aduersarios ueritatem. atque hoc idem dixit scribens romanis (si ambrosio credimus)
& cū ait, Non sapit carnis inimica ē deo. q̄d nā ibi & de legis doctrina quoq̄ egit
quid ē aūt aduersarios ueritatem? nempe, quod cū iudaica præcepta: data fuerint
ut ueritatis umbrā quandā præferrent: cum corpus (ut uerbis pauli loquar)
esset euangelium, q̄ hæc prædicabant ueritatis lucē, tenebris obduxerit: nec
mirabar, christum illuxisse mentibus fidelium, dum spe iustificationis: nō
adhuc sed ad hominū mādata, & opa propria respiciebat. Siquis aūt uim huius
loci, & clarius cognoscere cupit, accipere omnia præ ex ijs ad Corinth.
cap. 3. & 4. & ad Philipp.

ἔλεγχε ἀποτόμως
Hier. acriter:
Increpa durius
Increpa illos dure.

ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει
q. ut in fide bene ualeant.
ut sani sint in fide: non in

Gadtim. p. nec intendentes
μὴ προσέχοντες fab. ac genealogiis interminatis q̄
& non attendentes in sapientibus utitur.
tendentes iudaicis fabulis et mā-

ἀποστρεφομένων τὴν
q. q̄ ueritatem auer-
dantium bominum, aduersantium

ἀλήθειαν,
& auersantium ueritatem.
a ueritate.

cor. 2. nemo uos iu-
dicet in cibo aut in parte festi. aut
potu aut q̄ quæ sunt umbra
futurorum corpus aut christi

Cic. ad att. tam præcise
negauit. Ibidem. sine ulla
exceptione. pari diligentia
declarat aūt diligenter hunc
uis aduerbij à. l. u. in pri
oribus. annot. 356.

ut sani sint. Frequenter
B. P. usus est hoc uerbo
quo græci significant: quod
probandum est, ut illud
μηδ' ὑγιές. nihil sanum
cum omnia displicent. ut
προσέχειν ap̄ eos dicitur non ut
est affectus. q̄ ut sani sint
in fide, ut recte sentiant

omnia munda mundis. Hunc locū maxime illustrat. cap. xiiij ad Rom. ubi de hac ipa re agit. Proteritq; enim. priores ad Corinth. inq; de simili, scribit eadem disputans. Summa autē huius loci hæc est. Cum S. de fab. iudaicis ageret: intelligebat aūt discrimina immundorū et mundorū, cum in cibis, tū in aliis institutis, domibus, mortuariis nō tangendis et frigid. nūc declarat cur illa, fabulas appellans, at parui pendenda ducat et iubeat: nempe qa quæcūq; Bonus deus fecit qd ad Rom. dixit. per nihil commune. nisi ei q existimat commune. et. q aūt fidem christi hīt scit oīa bona et nihil reiiciendum q cum actione gratiarū suscipit

Cōingnans aūt. q. d. his uero q ut uitiis ac scelerib⁹ impiari sunt, quiq; deo nō ardent, diffidantq; bonitati eius, oīa immunda sunt, nō quòd natura talia sint. Sunt. n. bona sed pro uitiū, uoluntatis et proposito, sunt, immunda uel munda. Quid et aūt nihil. ē. mundū: nisi nihil prodesse pt. et cōe qualibet munda. Cōscientiæ. Hoc aūt docet Chrys. Exemplo uult huic rei ualde apposito, induxit. n. quempiam, q uerigine⁹ pariat, huic omnia, cuncta uerū sordi uidet. cui tñ immota manent. igitur nihil est mundū, his ingratis et ἀπίστοις, et qua natura munda sunt, nec. n. eis prosunt, obsunt. et ac si immunda essent, cū tñ immunda nō sint. Si uis aūt et uacuum hoc uerbo accipe, cogita ergo frebri laborat, aut ναυτιῶντος sit, ei qua exactæ natura sunt bona, sint, his noxia, uinū. s. egritudinis. Illud q

Cōingnans. ēt. am. quod magis sonat impiaris et praeclu aliq⁹ profanatis ut eius arcēdi à sacris. ἀπὸ τοῦ μιαίνεσθαι. fœdari contaminari: polluere impiare ut ira deprauatus

Confirmat se nostra doctrina optime cōcludit, superiora q. d. si uerba hæc audias si uideas quā curā adhibeāt ne polluātur uerbis his quæ communia legē cōstituunt. si sprecta q eo pios et legi, et aliis atauisq; et Abrahamis et purificationibus. Baptismatibus usq; dissentat, dicas, ap⁹ hos maxima dei nomina reperiri, aut si contra, opa cōtemptæ impietatis, nihil adeo expedire mente regias deo repugnare. Vita. n. uirtute, quasi deum iudicem nō erubescunt

ita his rebus adeo sunt corporeis, contemptisq; quasi putent deum his rebus inanibus delectari, aut ut si possint his obseruationibus satisfacere. nimirum crassi animi, et impii, q tam humilem et diuina illa maiestatem sentiat, hinc apte. cō alibi, uocat israēl sm carnē. cōcisionē dei ei⁹ uerendam cē. q (ut ait amb.) nihil antiquius habebat q ritibus ad sanctitatem numerum quamq. dum paul. præcipua hoc loco ut ponitis uitā cōtaxare, q dogmata: sic. n. fortasse Zelo, et insipido et absq; iudicio, errarūt, at q hæc ipsi uita uinunt, ut docet ad

Cum sint abominandi ad meritō sint abominandi ad omnibus. cū ueris animi sordibus pollutis sint: qua uere sordes sunt, et polluunt hominē: et q sua mendacia in tractatibus et ad omnia priuatis officia ingerit, ad oīa plana sunt.

Cōingnans. ēt. am. quod magis sonat impiaris et praeclu aliq⁹ profanatis ut eius arcēdi à sacris. ἀπὸ τοῦ μιαίνεσθαι. fœdari contaminari: polluere impiare ut ira deprauatus

Confirmat se nostra doctrina optime cōcludit, superiora q. d. si uerba hæc audias si uideas quā curā adhibeāt ne polluātur uerbis his quæ communia legē cōstituunt. si sprecta q eo pios et legi, et aliis atauisq; et Abrahamis et purificationibus. Baptismatibus usq; dissentat, dicas, ap⁹ hos maxima dei nomina reperiri, aut si contra, opa cōtemptæ impietatis, nihil adeo expedire mente regias deo repugnare. Vita. n. uirtute, quasi deum iudicem nō erubescunt

Tit. 2

TV AVTEM. Loquere. &c. Cum ostenderit ꝑ. qualem ꝓ se erga ꝺidiosos illos et noxios doctores
prestare ꝺebeat prauitatis gen⁹ nominibus illi maxime abominandis sim⁹ et digni q̃ vicissim
imo q̃libet os obstruat (ut inqt ipse p.) nunc demu⁹ ipsi prescribit forma, qua ꝺoctrinam
quam, uerus ꝺei q̃mus et ipius animarū medicū, populis predicare ꝺebeat tantum no ꝺicens
sed ualitur illi, ꝺeitandum indicet, tu uero, Loquere, qua ꝺecet sanā ꝺoctrinam
.i. ea omnia que ueritati et euangelicæ fidei ac pietati, hominibus moriunt: Sapi aut
ut ꝑ retulimus, uim ex hoc uerbo ꝺ. pau. et q̃ inuitigare diligenter reposuimus:
Sensus ut sobrij sim. in uniuersum reqũ Log ꝺicens sibi, reponit, nunc ipsum singulis
ꝑseqũ. exꝑ loco ponit pauca Senarum. hic aut sermonis ipa uitia quaꝺam
propria, ut cautę ꝓtulit, qua ꝺiligenter p̃cauenꝺa ē &c. in qb⁹ in hoc loco ꝺ. ꝑ. quod
operępretiū est cognoscere, nā facilius inuitigem⁹ qua pharmaca aꝺhibenꝺa ꝺ. ꝑ. ea nouer-
rimus ægrotationis genus. ꝺicit q̃ Ut sobrij sim * ex ꝑ̃ ꝺeprauat ꝺoctr. ꝑ. aut ꝺe q̃-
uigilare reponit, quod sens⁹ obtusiores graues habeant et ꝺifficile recuperent, ętatęq; pre-
grescant. aut. n. aliud (ut arbitror) intendit uita christianos q̃ ut a vitiis atq; hu-
manis curis retrahat. quod olim maxime erat ꝓpria ꝺ. pauli ꝓpositum ut
ipsi accommodat ꝺ.

sobrij sim. ꝺ. thor. admo
not, hanc uocē. νηφαλέους
ambiguam esse. et significa
tum, sobrium. hoc est, non
tumultuū. et vigilatum —
utrúq; n. sē. νήφειν —
sē et ꝺiligentem. attentum ut
Arist. ad aliū tumultū, ꝺum
quꝺam ꝓtum, μηφαν — appi-
lauit. q ꝺicto log ait simillime
log ni fallor, ē in memo-
ria. Hero. ordinaq; uerba, ut ad uerum
tumultū q forte ꝺiuinculū in carne grauet.
ꝺeuitet. ē aut ea predicā ut pluma pon-
ꝺus aqueū. &c
ꝺ. ꝑ. palam
pro profana accepit, solent. n. ea, morosi, et ꝺifficiles sępe: nec
nō insaniā, et pene in amentiam uertunt.

Sani fidei, &c. quia seniores sunt inuiti exemplar, ideo illos uult esse sanę
fidei, ad postremo ꝑ ꝓpositi est. ut ꝺilectionem, nihil. n. magis sanę ꝺecet q̃
ꝺilectionem, et patientia ē ꝺa charitatem aduersus omnes. In patientia aut addidit
quod ea etas, ꝺifficilis sit, et impotens ad iniurias ferendas. ꝺenique seniores
ad tentationes mulie, et incommoda ꝺe euang. christi.

nota illud apposite apophthegma ἀνησύλαος
μεμερεάτης ὑγιαίνῃς. ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ
.i. quæ sanæ ꝺoctrinæ ca

uniam.

μηφαλέους ἔχειν

Hyp. honestos. pudicos.
Timb. graues.
ἐ. σεμνοὺς. σώφρονας:
ζ. graues. ε. modestos

ὑγιαίνοντι τῇ πίστει. τῇ ἀγά-
ζ. integra fidei, ἀγάπῃ &

sanifide charitate pati
entia.

BIBLIOTECA NAZIONALE FIRENZE

Anus similiter. ut presbyt. præcepta uiuendi. singulis ordinibus congruentia
atq; à Sanctis traditæ ad Anus: quas horrari debet opus, ut inde in eo habitu q; deceat
sacras matronas. i. ut (ut ngt Hier.) ut earū mores, motus, uultus, sermo silentium
quādam diuersis sancti professas dignitatem ꝙ. diuersis nonnullo⁹ sunt tacti mysteriis
mulieribus. quæ ea rumpantur, in Ecclia seruiebant. Ꝺ hoc (si diuys. ordinū regulis in
prima ad Timoth. cap. 3. Quis eras. Ꝺ uxoribus epi copos ꝯ diaconos intellexerit, hanc
ꝙ. opinionem nō improbo, nam ut patet. n. de uita ꝺ. ꝫ ut Quærimda sapientiæ epi copos
in habitu sancto. eras.
perinde ualet ac si dicat eo amictu et
eo incessu et corporis
motu: q deceat sacras
matronas ac deo dicatas
Ben-docent, uox greca
sonat honesta docentes.
ut prudentia doceant
ut modestas corpis ut
pudicas reddant. ac a
uox ætatem adolescentulas
cōuenire cū uerbo doceat, nō ōnis
ap̄ græcos sed ap̄ ambr. cū. Hieron.
nec interpretis

Ꝺ Ꝺ Ꝺ

Ut uiros suos amet ut filios diligat, sine causa, si bene uariano, cū dei potest
ut uiros ut filios amet, porro, Amore et concordia Viri et uxoris fere in omnibus
epistolis egit: tum offenden- uoluerit. fidem christi nō esse cum dispari ut plerique male-
uoli calumniabant. idem de seruis dicendū est. Nec obstat q si dominus in euangelio, se-
ut separaret Viru a uxore, Veritatē tradatur. nā cū officiū salutis nec patri, nec
uxori, nocet. Considerandum est, quod cū sequit φιλοτεκνους dixit. superflua uidetur posse
Cum natura omnes, maxime amor filios complectatur. Sed ut libere profitear
omnium suspitionum meam illud uidet mihi, Venisse in
prudentes castas sobrias
γραικε est σώφρονας
ἁγνὰς, ut alterū nomen
apte latine supra. et cū
ἁγνὴ mundus purus casta
numeratur. ut q altera
uocē reddiderit modestas
aut sobrias sine qd similiter
nō longius à uerisimili
discedat, porro, pudicas
minus probo, ne uidear
bis idipsum repetere.
castera plana sunt.
Domus curā habentes. proprium
hoc, officiū mulieris, ne
ut hactenus hoc loco tra. citat
autorē plutarchū, Antiq
cū significabat bona mulie-
rem, Venerē insidere
tranquillitati Diligebat os
Illud mihi placet, illud sequi respicere apostolum, ne
predicatio dei male audiat, ideo ea docet quae non
modo fidei christi ut optima, necessariaq uitę humanę
cōprobat, sed et Legi ne instituta ethnicorum, precipit
subditas uiris suis ut ne blasphemet uerbum. Plura hic cōsiderato. Et mihi D. p. q tot tantis q
negociis impediret: q maximas ac pulcherrimas cogitationes de deo semp animo uersaret
tū ad minima hęc se demittere, nō horta-, aut sibi ducit: nec refugit suū (ut ita
dicam) dispendiū: dum alios iuuare possit. Illud preterea, quam officiosa
uita sit si nō recte et pro dignitate christiana agat, nomini christiano. Reuera ab
re, cū ethnici probe et grate, christianos quos maxime decebat integritatē uitę et imo cōtra
pro se ferre: flagitiose uiuere. q
Iuuenes similiter. quemadmodum Titus Anus docere moderatiq iuuenculas: sic ipse tito coadiu-
mentus docendi iuuenes. Illud uero in omnib Hieronymo palam sapientibus commodat, ut
pudici sint in omnib. Cui suffragatur textus amb. licet ex interpretatione nus ad plane
significet qd senserit. Grauissimq dicit. Nos. inferioribus: idq mihi magis arridet. Sobrietatem ut
Hieronymo pudicos exponit, cui fere cōsentit et. nā ea etate nō multum honestatis aut grauitatis
cupiditate ducūt. ad has uero uoluptatis prochiuiores se cōtinuerunt. quamuis nō displicet
si ad nostrę grauitatis et uitę cōstantiā referas uirtutes q mulieribus cognatas esse

Ja omnibus te ipsum præbens exemplar bonorum operum. q.d. hæc si efficaciter persuaderi uelis, illud in primis tibi sit cura, ut exemplar omnium uirtutum & omnium ipsum constituas: est enim hæc propria Sacerdotis Christi: non modo uerbis: sed ut quod est caput, opere ipsa: & opere, ad uirtutem populi cohortari. & uelut liberos: Christianos decet, illud non præstare: quod Ethnici quosdam principes, abunde legimus præstitisse, ut Agesilaus Spartanus Monachus operis christi: atque ita animo & uita constitutus: ut ob famam ac optimo exemplari, omnis populus officia, uirtutesque omnes edisceret, ipsumque uitæ & [illegible] putaret

Un Doctrina sit integritatem & grauitatem, prehet primum nomen cattera Accusandi casu legit referri & ad Verbum, παρέχου. ut in Docendo hoc præstet, ut integer sit grauis recta quæ reprehendi non possint, ut aduersarij fidei christianæ prudentes sustinere & audeant ac prudentiam contemnere.

Non mediocris autem & diuersitas interpretum huius sententiæ quo quæque uerba referat. Latini. H. Er. integritatem & grauitatem ad Vitam referunt. cattera ad orem Græci. Ecu. ut mihi quidem uidetur (nam & latinissimo Christo est. nonnullæ confusior est, & uix intelligi potest) omnia ad orationem referunt: quod non tam probo, & si Verecunde omnia dicta sunto) non penitus improbo. Cæterum integritatem Hieronymus. Virginitatem exponit, quæ in incorruptionem intelligi id est. n. adiacet dictio. mihi non displicet, si de, integritate uitæ quæ nullo uitio corrupta sit accipiamus. grauitatem quod Hieronymus castitatem exponit (id est si, ἐν σεμνότητι quæ significat, hic magis arridet si ad seueritatem & grauitatem morum referat. Verbum sanum, quod & sanum intelligas sæpius sæpe ac diligenter est dictum. irreprehensibile: non id sonat, quasi omnino reprehendi non possit, hoc. n. aliis potius præripendum fuerat: sed ut inquit Dux ille Spartanus uxori suæ. sed hoc intelligit ut iure reprehendi & contemni non a nemine possit: etsi malueris ea bene dicta calumniari temere soleat: Vtque aduersus est. ad mihi hæc locutio Græcorum propria uidetur, quæ est ex aduerso. i. aduersarius, confundit autem si detrahitur his, quos tandem uituperare non potest non optime docentem sanissimæ Vitæ.

Et autem integritatem & grauitatem ad doctrinam intelligere malumus. Et si quod addit Verbum sanum ad (inquit Theor.) proprium hic suæ doctrinæ institutionem peruersorum, ut fert fortasse aduersæ formam referri debeat] integritatem ea Prophylactica reponet: ut corrupta sint errotibus aut falsa quæ docet, grauitatem autem: ut noua quidam & inania cauillatione. Cætera ut in proximo.

Ἀντιτύπως Chrysostomi, ἀδιάφθορον uertit copiam ut uerisimile sit eum legisse ἀφθορίαν.

ἀφθορίαν. σεμνότητα λόγον, ὑγιῆ
Hie. et castitatem in sermone sano
ἀκατάγνωστον. ἐντραπῇ
ἐξ ἐναντίας. ἐν τροπῇ. Hie. uerecundia
ἐξ ἐναντίας. ἐν τροπῇ. Am. ex contrario. Er. in uerecundia
ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. ἀδιάφθορον
ἐν doctrina integrum
ἀντίτυπον. ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
exemplar. Er. in docendo
Παῦλον. Am. dignum reprehensione
Paulus. & minus frugi uero potius.

Seruos dominis suis subditos &c. exp. Ea tempestate Nobilioris hominis magnam & turbam alere solebant, quibus in rebus suis omnibus utebantur, duabus tum ex causis, non solum hic. sed & alibi. D. paulus diligenter & cura et diligentia circa suos precipit; nam Cum enim primum nomen libertatis q à christianis miris modis celebrabat, plerisq; nō recte uia regni data, suspecti esse, quasi occasio darent seditionis a Dominis, hac ratione uolebant huic incommodo mederi, ut cū uiderent, Seruos, eos q erga dominos, Moratos: infideles, nec ne diligentes et obseruantes quā maxime curarent, recte & hic. christianos existimare agerent. prauitas, fere accidit ut quis, est. n. illiberalissimū hominū genus) à dominis suis negligant nec ab his aliud exigat q ministerii, cuius parui pendat. Vnde fit ut uiros, ac nusq; in pessimis moribus: Accedit ad hoc, quod nullam bñ cū ingenuis in probis uiris cōsuetudinem, nihil unq addiscunt q eos ad uirtutem excitare possit: Cumq; ignobiles et inglorii uiuant, omnia sibi licere arbitrantur, hinc fit ut complacere, ac, ut simul fiat omnibus nostris factis illaudati, offendantur. At christiano fideles, nullo modo nec ullo q eos, negligendos ducit. q bñ dissimulat eorum mortem libenter oppetisse. Eaq; ipse hos diligentissime et amantissima Cura.

In omnibus placentes. Est ne in rebus uitiosis. minime inq nam de nunc nō agit, demonstrat quos dominis nō uelle, requirebat, sed & seruitutem. q & εὐάρεστος, nō ita placens sonat & placibus; qui libenter atq hilare acquiescat, ut intelligas D. Paul: nō tam quietis et commoditatis q amoris et obseruantiæ cū gratiam. Charitatis coniunctæ. quo dominis, nostra ut non fraudantes q id per potest. sed in omnem omnium finem ostendentes bonam. id duobus modis possum exponere, ut ut ostendant omnibus hominibus fidem christi bonā esse, quæ ea ne uulnus ut iubeat, quæ ex ipsis utilitatis probat, utilq; magis probo, ut hinc fides accipiat, ut auctoritatis accipiunt, quasi dicat, fideles se præstent, et boni, diuinos uiros.

Doctrinam saluatoris nri deo ornent. Diuina. n. ornat fides christiana (cum q longissime absunt ab ingenuis moribus, maxima cū laude, et uirtute uiuunt, Nulla hic dictionem mouisse feram. condimentum sua nec putet seu malo alio cō; Cum ex alterum nō sed ac liberi adipisci possint: et omnibus uirtutibus nihil omnino cōsecq possit.

ΕΠΙΚΟΝ. De charitate christianorum et adhuc quos ad ea opera pauli ad philemonem. uim. opa nra si q dignitate christiani nominis exercēt, sint magis cōstent, audeant nō q oratio deoq; etiam asserat. Imm. Eua interea quoq modo hominis in pectore à quis et [illegible]

H. seruis dominis suis subdūi sint in omnib. simplacentes

E. seruos hortatur ut dnis suis pareat

ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι.

Z. in omnibus uelint commendari minime coten-

A. ea nō respōsatione

dia πίστιν E. omnem

tio si, nihil sufficeret Z. sed omnē uim

πᾶσαν ἐνδείκνυμένους ἀγαθὴν

fidem præstent

Hinc discam, uitā mea si cum uirtute ducam, deo et gloriæ cū ornamento

q hominib. exhibeamus deo Z. exornent eorum omnibus

quæ detractare impium.

In omnibus. Iudicauit Hunc ecclesiæ huius loci legisse ut in omnibus ad superiora ad inferiora referat. quis ad superiora magis probum Cui consentit Tryc. amb. nā & commentario nō ligit. græci, (ut mihi uidet) ut cū his præs. inferioribus commodius q ipsi ut nos nostra parui nostri iuris.

Seruos dominis ex his q dicta sunt addo, nō solū uehemens suspectū habuisse nomen libertatis christianæ, sed ex ipso fonte hoc nomine sibi blandientes quæq detractasse impios.

Illuxit .n. gra dei saluatoris nri saluatoris ois. Cum supra magna diuinū officia a xpianis exigisset. nec cohortatiū ab ingratis seruabis quare sup̄ua tam exacte preceperit. Quod ita forte hoc loco sensus ē, ut arbitror, ego a uobis ꝑfectissima officia requiro. eidē iure mihi facere uideor. Cum .n. antea peccatis obnoxij nīgis essemus deo, nec ei omniū supplicijs nō ōi morte eterna dignissimi haberem, repēte, nullis nīis, benefactis excitata illuxit gra dei salutifera, que oia peccata nobis humanissime cōdonauit: iustos q̄ reddidit. Hāc tam grande, ac magnificū donū, nos hoc uitae impij cogit ut abnegata impietate & qs .n. erit tam ingratus illiberalis q̄ animi, & post tātū ac talem beneficiū. nō studeat, nitat q̄ summo studio si nō referre, saltē habere gratū benefactorem? Cogita, quū q̄ uideam dominū suū, multis et magnis criminibus offendisse et in manus domini flatui nō modo, nullo supplicio q̄ ad medū meritum, affectū sed ōi beneficiis et munerib⁹ nō uulgaribus, donatū, humanissime q̄ acceptum non re ipsa, nisi ois humanitatis expers, non ingratū, cui mala pudeat, et ad omnia preclara et honesta, ipsis illis beneficiis inflamabit. sed haec latius dicemus in fine huius tractatus

H. illuxit. Nota, mouet ingredi tabernacula. Apparuit. Molius Amb. et nubē obumbrantē. ἐπιφάνη
Am. ἐπεφάνη
ℰ. illuxit .n. gra dei saluatoris hominibus salutaris.

παιδεύουσα. uox a pueris dicta, siue q̄ gra nos clementer erudiat ut uidelicet uitatis malis corripiat. παιδεύουσα

Hoc uelim aduertas q̄ male frei gra dominū bonorum negligat:: ἀρνούμενοι.
ℰ. ut abnegata impietate et mundanis cōpiscentiis

Am. temperater. σωφρόνως
ὁσίως non nisi in deum. H. pudice
ὁσίως non nisi in proximum. ℰ. in praesentī

Hic uelim aduertas q̄ male frei gra dominū bonorum negligat:: ἀρνούμενοι.
ℰ. ut abnegata impietate et mundanis cōpiscentiis

Am. temperater. σωφρόνως
ὁσίως non nisi in deum. H. pudice
ὁσίως non nisi in proximum. ℰ. in praesentī

Lectio VII

Illuxit .n. gra dei saluatoris nri saluatoris ois. Cum supra magna diuinū officia a xpianis exigisset. nec cohortatiū ab ingratis seruabis quare sup̄ua tam exacte preceperit. Quod ita forte hoc loco sensus ē, ut arbitror, ego a uobis ꝑfectissima officia requiro. eidē iure mihi facere uideor. Cum .n. antea peccatis obnoxij nīgis essemus deo, nec ei omniū supplicijs nō ōi morte eterna dignissimi haberem, repēte, nullis nīis, benefactis excitata illuxit gra dei salutifera, que oia peccata nobis humanissime cōdonauit: iustos q̄ reddidit. Hāc tam grande, ac magnificū donū, nos hoc uitae impij cogit ut abnegata impietate & qs .n. erit tam ingratus illiberalis q̄ animi, & post tātū ac talem beneficiū. nō studeat, nitat q̄ summo studio si nō referre, saltē habere gratū benefactorem? Cogita, quū q̄ uideam dominū suū, multis et magnis criminibus offendisse et in manus domini flatui nō modo, nullo supplicio q̄ ad medū meritum, affectū sed ōi beneficiis et muneribus nō uulgaribus, donatū, humanissime q̄ acceptum non re ipsa, nisi ois humanitatis expers, non ingratū, cui mala pudeat, et ad omnia preclara et honesta, ipsis illis beneficiis inflamabit. sed haec latius dicemus in fine huius tractatus

ΕΠΙΤΙΤ. Saluatoris. saepenumero Vlr paulus nomine gre. quo et munus ac beneficiū dei quod hominibus donauit. eos a morte aeterna et peccatis eximit, nullis meritis praecedentibus quo hanc dei benignitatem antea mundo ignota erat, a iudeis suboscure sperabat. Nā ut Christus Io. Bapt. Lex et moyses, Veritas in gra p. I. C. facta est. Saluatoris dr q̄ salutem afferat. Omnibus hominibus. Hoc est q̄ alibi dicit, in christo iesu, nō est gentis nec libertas uel cōditio aut apposita retulit, nam ī de quis diligenter praecipit Erudiens nos. ℣. exponit: qd in hoc loco cogitandum sit in fine tractatus dicemus. Vt abnegata. Annotauit K: (quamquam uacillat codex interpretis) magna uim ēe in Verbo abnegata imputata, ut sciant nos sanum nostrae uitae rationem ac sed contestandam ēe et summo studio retinendam. Impietatem Cultum intelligit idolorū. ἀσέβεια .n. priuatiue, a Verbo σέβομαι, quod cultum et Veneracionem ēt, et fere refert ad Deum. ad Rom. di. 1° cap. Reuelatur ira dei aduersus omnem impietatem, q̄ loco hoc eodem sensu impietatem accipit. Et mundana desideria. Spectat mihi q̄ prudenter paulus haec duo uerba cōiunxerit. impietatem et mundana cōcupiscentias. q̄ ēt ad Romanos scribens antea fecerat. Cū .n. homines nō recte deo existimārent, uiam et aditum ad omnia facinora sibi aperiūt. Iuppiter id fecit (inquit ille adulescentulus) ego hominicidio id nō faciam? Hinc est quod Epicurei: q̄ summum bonū in Voluptate posuerūt, deos omnes aut sustulerūt, aut prouidentia spoliauerūt qui impune peccarent. Certe .n. uerum Hortatio est ad Virtutes recte honesteq̄ uiuendum. Cum ēt proponūt Religiones quę omnem uim ad Regulam Virtutū docendam. Sobrie. Hier. ut semel colorē ad pudicitiā retulit: ceteri ad omnē temperantiā et cohonestationem pertinere. Vt bonis rebusq̄ factis ornati simus. omnēq̄ immanitatem pristinam in uita Communi hac diuū Cultū, amputemus. Sed de his alias plenius:—

9. Nomale.

Expectantes beatam spem. Non solum grā dei cohortat nos, ad uiram rectam atq; bonorum
uotis et spes futurorum bonorum. ~~Una autem ratio est huius rei~~ quę Ratio, plures complectit, primum
illud mihi specta: uberem huius pictatis fructū, et laborum cū maximorū premiū, q atq; adeo hoc nomine
eos confidenter ac bono animo esse iubet: quod si diuexam atq; multis omnibus hominibus despectui fuerint, at in
deo magnifici cumulum, et multa et maxima eis promittit in cœlis. Et quis in hac uita, qui uirtutum
amplectitur, cū cum impiis et nequitiosis ac turpibus uiris bratione nascat, illa in beata uita: q mas
culorum spectu: omnū uitiorū magnitudinū uoluptatis. Praterea illud accuratissime perpendere debemus
quae tm fiducia, bonę mentis quę cum uerbum uiuens, quae pro dei uoluntate, quā semp uita instituerit
nec. n. timebit, sperabit cū
atq; omnibus suis laudibus
in die illo, qñ iudicabit
deus omne hominū genus.
Denique ut nihil omittam
uidet hoc loco quo christia
nū hominem, spes ac cogita
tiones suas dirigere debeat
nempe ad futura bona
quę uera et sola sint bona
hinc. Et q uidemus uere christianos, illa celestia appetere. hac humana contemnere. nec solum
prospera fortunā (adiici salua) magno animo despicere, uerū cū nullā calamitatē, neq; prae stabilitatem
infortunii nequ despicari, neq; recusare.
Et adventū gloriae magni dei. Hoc loco manifeste I.C. appellauit deum nr quo dubium sit an deus
sit. n. arrianus, sed id dicimus quosdam negare in paulo, hoc nomen usq; attributum
Christo: quasi uerbi debuerit paulus dicere: quod ipsi daemones nr sunt uerum testantur.
q. q. Amb. Cui ego hoc loco nr subscribo. priorem partem Dion. l. retulerit, posteriorem Iesum christo
Cyrill. et Hieron. meus assentior. Unus duo filio asscribit: Chrys. Ambrosium
sequi: nā hanc opinionem magis probare uidetur. ut in hoc nomine malit audiat: ut si tribuam
participium nequit potest si ita legas atq; semel. Sequi ut uerbum proprie.
Illud, hoc loco, mihi maxime cogitandum uidetur solet. quod D. P; cui nos ad complectendas
uirtutes adhortatur, hoc principiū nomine nr optimatq; quod dei filius nri causa carnē suscepit
et celestem gratiam nobis ostendit. Nam cū iacerem, tenebris circumfusi, nihil celeste
nr cogitabat quem, nedum appetebat, adeo in hoc mundo, sine spe uitae, nulla quietem ac pacē
conscientiae urq; reperi, nullam uerum delectationem, quae uera est ac summa delectatio nr somniare
quidem animo complecti potuissem. Cum filius dei, nri causa, omnes perturbationes, egritudines q
nras amantissime subiit, et peccata nra, in se transtulit, clementer indulsit, spe uitae celestis
nos solum probuit, sed ipsam uitam celestem re ipsa praestitit, id q effecit, ut carne ista circumdati
celestem quandam uitam, uiuerimus in terris, nos fratrum loco habuit et dixit. atq;
quae longum est, singillatim persequi. Sigs animo paulo altior erectior q fuerit: nonne alacris
tanta benignitate, omnia tentare, optare, efficere, conabitur, idque re ipsa praestare: quod cum
nolle despexerit a quo singulari beneficio abstinuerit, et cuius est benignitatem, nec est
solum, verū et bonum et felicem uiuere. atq; ideo paulus de his re- 7 cap. postea ad Cor. et secundo
Sectio. VIIII. Qui tradidit semetipsum pro nobis locum et superiorem, illum ut a benignitate et
immo, totas paulinas epistolas, ut illum animaduertisse, q bona opera negligunt et diuinę grā
nomine, nō ad dei amorem ad sua desideria, corpusculi abutuntur. Hoc illud dico, nos bonis
operibus confidere debere, quasi q illas colligat nobis grā dei, aut regnū celorum. sed quod deus
q nos sua gratia ab omni inquinatione purgauit, id nr pretium a nobis, ut bonis operibus nos tali beneficio
digne operibus, et eos nos ei praestemus: quos ille nos primum dilexit ac donauit

ἐκδεχόμενοι

Ἐ. Beatā illam spem et

magnus absolute dr: nō p
comparationē, q solus magnus.

ἐ ἀδιαφόρως τῆς δόξης τὸ μεγαθος ου δῆ
Am. Brah
appariționem

Adventū gloriae appariționē et.
Illustrationē. et. n. ἐπιφάνεια do.
adventū sed illustri quodā
modo de cū splendore, uelut
cū sol emergit. Gloria aūt
diuina: immūs q a nobis diuersa
deus nr in Euang. futurum ad
uentū futurū maiestatis, ergo
cū prior fuerit ὁμοιοπάθειαν
et humilitatis

I. uindicis: Ἐ. seruatoris

Et cam uita dogamus, itaq; mores nros instituam. dum hoc corpore impedim in celis et
ut cam beatorx pur spiritu, integritatem, ac celestissimu p fruitionu, q maxime optamus
id q nr uelle. nusq; in sacris lris nis ꝑsonae. ut d. ꝑ. ad bona opa, quae creauit deus ut ambu
larem in illis: et infinitis aliis locis, ne dum plura ꝑsequor, molestus ac grauis efficiam.
Sed mihi uidet, qui haec dicat, nō saris nugis plene uim fidei ꝑspectā ac bene cognitā habuit
Non est. n. fides boni quaedam opinio, aut simplex credulitas. sed firma stabilisq; p quatio
qua nō solum, ea quae euang ꝑdicat, et Dei filius predicat, uera cē credit, uerū et in Dnm
omnem spem suā, oēs cogitationis dirigit, ei q soli cōfidit, cui q solum amat, despicit et ꝓpa
cetera huius mundi, paruipendit et negligit. Cum igit deus hanc fidem a nobis exigit, eāq;
fabrē necessariam ad salutem, nō ne uidet cū necesse sit, bona opa simul adesse? quid?
qui desideriis carnis huius, ignis, ducit, q libidinu inflammat, auaritia inhiat pecuniis
oēq; is fidem habere, et putabit? De cetera eodem modo dicendum est. Nullo modo. nā si deo
uere confideret, solide q cōsideret. atq; in eū spes oēs suas ponat cē, penitus nunq; aut pecunias
cupiditate, aut aliis agritudinib; frangeret. sed hoc alias. et labiū et diligētius discernat. Iudicas cē
eū tradidit gemit ipsum ꝑ nobis. quoniam ꝑ diperdit expectantes erudita illa ipsum
his uerbis nunc uidet addere animū fidelibus: et quasi spem illoꝝ Verissimis argumētis
cōfirmare. tantum nō dicens. bono animo prestolari debemus. Quicquid q ista magnidei et eiusdem
Saluatoris nri Iesu christi. qui tantum abest, ut nos ꝑdere uelit, ut et semetipsum, nr̄ gra
in mortem tradiderit. Simul q illud indicat, gram dei, nullo modo ociosam cē debere
nec. n. ideo ꝑ nobis mortē
oppetiit, nos q ꝓcatis eripuit
iustos reddidit, quo securi
hac grā impune peccaremus
quod ad Rom. scribens sigre
xerat est: et nos debemus
uigilare. Sicut
redimere ait. Illud cū in
animaduertas uelim, dū.
in uerbis his magna cōfu
sio cē, mihi uidear
ut mihi uidear. Videar d. p.
bona, cū quadā cū ardore
pronūciāre, et quasi insistens
omnibus tradidit illum. et mihi nonnihil ἐπιτάσεως habere uidet. tradidit totum et redi
dit, si nobis copiose concessit est. Ut nos redimeret. ut. mutato uerbo, mutaret, quo q mihi
significare uidet, partim quidem, gram dei, qua nos ab errorum et tenebris opio inuolutos
repurgauit. partim uero διάθεσιν quam dei. (si dici sine ꝓcacule) ꝑ aduersos erga suos
quos ꝑ sibi mundauit. nō sine ac q nos, cā suppliciū q fregerimus, minuit.
ac elegantiorem reddet. peroptam. ideq; in primis querimus, animum nrum, scabiem nrā mūdi
tiarum et contagiem. Omnino est aliqd q nō possim exprimere. Acceptabilem. ab greco ἐπερίσιον.
quo uerbo usus est moyses exod. 19. 5. Et eritis ei populus peculiaris
et alibi ἐπιούσιον cum Aquila. peculiaris, quasi ἐπιουσία, copia abundans opulentam q
significat. Symm. Vidua uirtutem ἐξαρετ. i. egregiū et insigne. suus precipuum.
aut q in hunc sensum uidet inclinare. Deus. nec nō et ipse crucifixus. sicut breuissime
hoc loco ac uerior ne multus fraudemq; sit. sic alibi. minus communis bonis ac
carnis.

ἐδόκει ꝑ tradidit

λύτρον ꝓprie pretiū
quo preda siue captiui
redimuntur, cui ergo dicit
ut nos redimeret. illud
indicat q ex ꝑpetuor
um. diuin, q facit peccata
quae est precari, cuius
redemptionis pretiū
sanguis et christi obtid.
n. tradidit semetipsum ꝓ
nob. pro, nō aurum
aut argentū ut redempti sum. ꝑ.

ἰδιοποίητον ꝓprie
legū transgressio. hīc in malis locis
ponitur, accipitur: na. oō
peccata leg. transgressiones

ἵνα λύτρωσηται

Amb. legit abundanter: nec ita reponit quo
ἀπαθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περίουσιον, ἰσλατ
et purificaret sibi populum peculiarem.
x. et acquisitionis

A. H. emulatorem
bonor opum emulatorem

ζ. uidet accipis-
καλῶν περιούσιον, partim
περιποιητὸν, quia
usus d. pro ꝑ. 3

Quicqd aũ ſit illud expſcau eſt, d. p. ſignificare uoluiſſe, populum, ab omni
iniqtate mundana, deoq; precipue ſanctũ, inquo ipſe familiariſſime conuerſatur, et ſcias
e Iaiam dixiſſe ſecundum cor ſuum. atq; illud eſt quod ſæpe D. paulus fatigat et quaſi
rixatur in ſuana. Emulatorem bonorũ operum. et aũ ζηλώτης ſectator et emulator ſicut Theſeus
Herculis, Cæſar alexandri. ſed hũc uirum q̃dam, ſi. n. amatore, q nullũ rivalem ſibi poſſit
ut uolit d. p. Cum nõ ſolum, diligere expſcq; bona opa, ſed ardentiſſime atq; impenſiſſime dra
mam, ut nihil aliud libeat: nihil aliud ſtudeat, nil demũ ſic in uotis aliud, Illud hoc
loco aduerte quod ſæpe annotauiſti: gratiã diuinã, ſtatim animũ tuã uoluntatem tuoq; cor
dium efficiam inertiæ bonorũ operũ q grate et καλῶν. q magis honeſtũ et pulcrũ ſonat q bonũ.
Hæc loquendi et exhortandi. Hæc quæ dei uoluntatem complectũr, loquere, nõ fabulas iudaicas et genealogias
et litigia cũ diuina tu aũ loqeris quæ docet ſanã doctrinam. ut loquendi nr̃am
ad docendum. et exhortandum. παρακαλῶν gratia et exhortari, ſicut obſecrare, et conſolari
ſic hũ uidet ei formã præſcribere, qmo se cũ modeſtoribus et eis q religioſis operibus
dñi erat, gerere debeat, nempe eos humaniſſime cohortando, et ſicubi opus fuerit, cæſo
laboribus erigendo. et arguere, id ſic intractabiles illos, et refractarios admonendo et
ut quoſ lenitate demulcere nõ ꝑt, auctoritate et quadã pia auſteritate detineat ne cæteris
officere poſſint. Cum omni imperio. hoc dicã animũ ei addens, ne ſubdimidius ſit, nec
uenia quæ dũ nimia ſe tolerarem præſtat, nutriat foueatq;. hinc ſ. epiſc magna authoritas
ea et eam à deo, quod tractat idem paulus ad Corinthios. 2ª. x cap. nã ſi gloriari
uoluero et poteſtate ſum ergo audere debeo epus, et agnoſcere poteſtatem ſuã, et ea uti
qñ ne ſe poſſim. Animo ne cõtemnat. Annotaui hoc loco hier. differentiã inter ὑπερ
φρονεῖν, q uerbo hic Vſus ē, et καταφρονεῖν, quo usus ē timotheo ſcribens, nemo adoleſcentiã hanc cõtemnat
nã ibi cohoneſtat, nihili facere, uilipendere, ut ita dicã; ſicut ſigs formata, quæ honeſtq; ſpectat
circumferimus. ſi, cui qs alium deſpicit, tamẽ ſit inferior rei, ut ſe uir doctus ineruditi uiri
Elegans interpres, a quo ſensus diuerſus eſt Suidas ad Ariſtoph. ὑπερφρονῶ ἀντὶ τοῦ μᾶλλον. i. me pluris
facio. ac potiorem duco, q ſit ipſe ſol, ut hoc uerbi d. p. ut talis ſit, ut à nemine
bonis operibus ſuperẽ. ſed eius dignitate et authoritate, illarũ honeſtate, et uitæ
integritate, præſtruatur, atq; ſuffulciatur. Mihi nõ aliter uidet à Matth. 5. ſi, cui dixerit aliquis cũ
omni impio, cumq; ſuæ authoritatis commonefecerit, ꝑſiſtat in eadem ſententia, nemo ſit inq; ſe
contemnat. nã poteſtatem maximã habet à deo, quibus uim ſcripturæ illis facere nõ ex prã
uitiſi mentis intelligendi cũ dño. quem tũc ſequi, ut admonendo eũ, ita grauitate, ſeueritate
et uita cũ ea maieſtate ſpũm agere, ut ſit omnibus reuerendus atq; cõſpicuus. Atq; ita quæ
grauitas ut abſit ſuperciliũ, ac faſtus, quo nonnulli cũ ultrici principes male audiant.
Epiſcopi chriſtiani, nõ ſolũ nõ ferendi, ſed ut officiendi ſe diuidendi, quod accidit, cũ impo
tenter ac impioſe nimis aut cor reuerentiores, ut cum uidemus quoſdam, ab poteſtate quamuis in
mores acerbi, ſibi nimiũ placere ac ſe extollere, ruere conſueuiſſe.

Amb. Homo Eraſ. Linea ſpiritũ capiunt terreni,
capitis, thoracis. uulgata ſeq uidet. ſed nõ ad
modũ liquet, nec rhm ex Hebr. ſup.

μετὰ πάσης ἐπιτάγης.
Et cum omni præcipiendi ſtudio
Et quaſi poteſt authoritate. Et deſpiciat

Morale huius lectionis ſum
mũ fuit ex commentario Hie.
ſed in epiſtam ad Rhom. et
in com. Nouimus aũt, q quæ
cũq; hoc loco. Et.

nullus θεοῦ φροντιστὴς

Lectio .x. Admoneri illos primipilos oportet. ꝙ seqūt officia christianor: et ꝙ Solet. n. d. ꝙ. si qd aliqd dicto meo dignat, accideris, aut aliqd intermiseris, quod pretermitti nō oportuit illud in primis repetire tum ad ea quę intermiseras, orationem revocare: idq; tum precipue facias, cū aliqd ꝺ moribus: aut ꝺ dei pietate et benignitate tractandū est, ut ad Rom. 6 cū diceret. peccabimꝰ q̄ nō sumus sub lege, sed eā occasionē diluisset, nullius occasionem, longiuscula ꝺ moribus interpositione disputationē qua repetita, ad propositū suū reuersus est. Animaduertis nūc: quōmodo dominātē est ꝺ hoc loco frein. est enim cū S. ap̄s Jubet eos admoneri ut subditos sibi principibus et potestatibus obedire, ne nomine christianismi, detestabiles impios, nā ut coniicimꝰ ex multis locis Euāg. et Paulo. putabāt se Judæi si liberos, sicut et rogabāt J.C. an liceret tributū dari Cæsari ap̄s. Istam opinionem (scitote. n. inesse in modū oīs) libertatis, multi christiani amplexabāt nō nulli interpretātes sibi libertatem christianam. porro ne hæc ea. dispendiū faceret fidei christianæ admonet eos principibus et potestatibus subdi. hos aūt nominū differentiā, quam mihi declarasse videmini, sive reges quasi principes eorum sive magistratus tanq̄ ab eis missos. vocet. Dicto obtemperare quę diuinis præceptis contraria sint obediendū nō, hoc addidit ad hoc opus bonū paratos esse. nā si contraria deo iubebant, nunc obedire oportet magis deo q̄ hominibus. Admonuit hoc loco ꝺ. H. illud paratos et ad omne promptos. superioribus verbis cōiungi potest. ut si regi facto puto, ad hoc opus bonum et hunc duplicater intelligi potest, ut paratus esse in eos sensum accipiat, quo accipitur. no. xvij. 16. huiusce. et omnibus (hunc ꝺ. precari) et hominū paratū in obsequium. quod qd significat parem cōmodū habere potest intelligi, ut paratus sim, i. ut omnia quæ accidere possunt animo præcipiat, ad omnia se parare. mihi vero, θεοφύλακτος. opus verisimilior videtur. voluisse ꝺ. p. his verbis significare eos tales esse, ut esse, et si magistratus eligit, nulla sint, ad omnia bona opera promti sint. quasi putaret cū præcepisse christianis, ut magistratibus obediat, quos tollere cū deceat, quibus deus ipse ostendit honesti delectationē ipsa virtuti. loco regis et magistratū ꝺ. ponit. Jd nō dicit ꝺ. omnino dicit. ꝺ. tū quæ dicit idem valet ut mihi quidem videtur. et puto ita intelligendum: q. ut enim interpretationis suæ attentius observauerit. MODESTOS. ut ἐπιεικεῖς: quandā mores suauitatem significat et naturæ bonitatem: moderationē facilitatem ꝺ. unde videtur ad nomina modesti intelligat ꝺ. ꝺ. Quæ ostenderint mansuetudinē. ut. s. eos homines: quæ mihi fuerit, lenitas ferant: nō solum inter eos et moderatos, sed iniurios et. Est. n. hoc proprium christianæ pietatis. Homines malos et peruersos tollerando et meliores efficere. ut dum conspiciunt: homines: sanctos illos quidem nos in hominibus: omnes iniurias æquo animo ferre: atq; in bonum cedere ad eos ut ulciscī velint, ut et beneficia, nō vulgaria in eos cōferre aliquis satisfaciat videri ducat et gloriosum. Toto q; alio ꝺ eorum salutē et commodis cogitatos. Alioqui eorum caritatem nō minuendo ad meliorem frugē se revocet. Atq; hac rō latissimum patet

ὑπομιμνήσκειν
2. commonefacere eos

ἀρχαῖς ἐξουσίαις
ut imperiis et potestatibus

πειθάρχους
ε. ut magistratibus parere

concedam et obtemperem. omnibus bonis

πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους
operibus præsto sim. ἕτοιμος

ε. ne ꝺ q̄ quā maledicat
2. nemini maledi

ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς
ε. ne sint pugnaces sed humani
cant. 2. mihi sint mites q; cōtentiosi

ἐνδεικνυμένους πᾶσαν πραΰτητα.
ε. omnē ostentent mansuetudinē erga eos hoīs

Nemīnem blasphemare:- Non. n. decet ab eo. christiani procedere cōtra ut si quis ꝺ. videam dignos omni contumelia. Simulq; subiicit, eos patienter tollerare. a. diuen. iniurias q̄s ab eiusmodi magistratibus afficiebat: nō eas facile accipiendo amplo spiritu, et summa animi propositā esse. intelligat. addit. nō litigiosos. nō id sonat canon quasi q̄uis formidolosus intelligat obiiciat. sed simpliciter fugitatos contentiones et pugnas eiusmodi inquit. ante præcidat.

Non id in hoc loco commemorat ὁ. Apostolus: sed aliam quandam egregiam et singularem. De qua sic habetote. Siqs hominu is esset, q nullum unq crimen admisisset, sed se innocentem inculpatumq semp gessisset, hic fortasse iure alios succensere posset, cum peccatis repl Romanos repl. At nunc omnes ob eadem crimina Deo rei sumus. Cu eadem ē nos q peccauerimus par est: miserit nos et nos sibi propitios, aduersus eos homines eisdem odiosos. Scio, quod est caput omniu. Talem q dominu numqm, q a sceleribus nris resipiscere cogeret, nō nris uiribus imo nre uocis misereri q et in ea miseria pduxisset nos, niti nos gra dei, et mutet, his malis eripuisset. Cohortar q eos ὁ. P. ut nos desti facilius q sim. Cu omnibus talem nō dicam. Nec illos prouoli conuincatis: q si tales nō estis, gra dei facilius est ut ab erroribus uestris resipueritis et si nūq ēe tales fuistis id quoq diuine gre mouus est. Si uis aut exactum huius loci auipe illud cognita q origine Rom. nolū alium sapere sed sime. et eboq q stare uidere caduca corruptionis, deiciebat, atq iacebat. Sed hoc alias Stulti .i. sine diuina atq ntia sapia. et q dum uidebat ubi: plerisq sapientes, uel quod magis admirati sapientiae studiosi: et q falsi esset, q abberrarit toto cœlo a uera sapia. Sigs omnino rudis nō sit, q scripturas ipsas facile q spicere possit si duces eo Iudeos uiderat Stulti, q legem mandatu seruabat: uim legis ignorabat: ac

Contrahios ee praeteritos commonefacit cum dicit q se existimat esse. Vel hoc ee Amicos iubet. apostoli
ē. fuimus et nos olim demens. ē. stulti. stulti.
ē. inobedientes. ē. in obedientia erat.
ē. intractabiles deuij

Nota illud ad Romanos dicentes se et sapientes stulti facti sūt et commutauerunt appellationibus uarijs

Virtutis contraria est vitiosa. sic. n. malo q malignam appellare eam q grauiorem, q cet. Tus.

ἐν πανοῦργῳ ἢ ἐν δόλῳ διάγοντες

malignitatibus addicti inhumanam dignitatem imitemur

H. odiosi - odientes alterutrum
ἐστυγητοὶ μισοῦντες ἀλλήλους
ē. detestabiles: odiosi inuicē odio q sequentes
διαγε detestabiles: odiosi: minima fragilitas similitatis

Stulti .i. sine diuina atq ntia sapia. et q dum uidebat ubi: plerisq sapientes, uel quod magis admirati sapientiae studiosi: et q falsi esset, q abberrarit toto cœlo a uera sapia. Sigs omnino rudis nō sit, q scripturas ipsas facile q spicere possit si duces eo Iudeos uiderat Stulti, q legem mandatu seruabat: uim legis ignorabat: ac

ē. inobedientes. ē. inobedientia erat. ē. stulti. stulti. ē. insipientes. Stulta ēe persona sua: quale. ann. aduersum fuerit hominu genus dilectione. quod obseruandum in paulo est, nā multum refert uidere q personā assumat is q loqt - ut cū dicit ad Rom. scribens, infelix ego ēe q personā referat totius generis humani, et quod cum adhuc peccato, debilitatū et pene fractum esset, sigm mehercle quoddā aīe concepisset: ui illo

Vitiosa. sic. n. malo q malignam appellare eam q grauiorem, q cet. Tus.

ἐν πανοῦργῳ ἢ ἐν δόλῳ διάγοντες

malignitatibus addicti inhumanam dignitatem imitemur

H. odiosi - odientes alterutrum
ἐστυγητοὶ μισοῦντες ἀλλήλους
ē. detestabiles: odiosi inuicē odio q sequentes
διαγε detestabiles: odiosi: minima fragilitas similitatis

In Malitia et inuidia degentes. Chrysost. legit et caede. nimiq facilis est lapsus in greca uocabula minimum interest, φθόνου et φόνου. (et in commentario uidet ac placet. Hiero. φθόνου et φόνου. Sed aut malitia sine inuidia q magis placet sine inuidia: Vitiosa scelus malefacium, atq hic significari uidet habitū quendam peruersae mentis, quo ita uitiose et cū dolo agere nititur. porro q inuidia sit, clarius est q ut nisi plurib uerbis opus sit. Odibiles .i. odiosi et odium merentes, omnia plana sunt. ut ego q illud non habeo Erasmus aut. Vian hoc uerbum eligatis comprehendi, qui uidere possis. An uero de lege, intelligendu sit .i. ut loquat de iis q sub lege erat, quod placet Hiero. et Era. nō audeo affirmare. Nam mihi ita Vero propius uidet abesse uidet, quo q ut de gentibus intelligi queat haec omnia. Cuius ni illud argumentū mihi potissimū uidet, quod nō nouit est paulo. ut hoc modo dicendi, cum res ipsa posceret, ut se gentibus commiscuerat, at de lege perinde ac de cateris, quod obseruasse puto, eos q cū hoc diuino scripturae familiarius uersati sint. Exemplū sit q quod aut. Ad Romanos. Infelix ego ēe q: quo in loco: imbecillitatem hominis q peccatum aīae perturbationes et cupiditatibus suis resistere nō ualentem, in se ipsum transtulit atq sub sua q sonet. Scripsit ne Erasmus

Ita. f. Gothus uidens intelligit

Illud uero in his uerbis consideradum est. q̄ magna fecerit gr̄a: q̄ mirabilis q̄ omnem uim humanam excedens. Dum nos ab infinitis et maximis erroribus ac sceleribus liberauit: quod si quis exacte ꝑpendere uelit, is illud animaduertat: q̄ molestus ei in regendo quoddam onus: peccatum sit, omnis pacis ac quietis expers. Vnde hic beatus apostolus dñi ad Rom. scribens, ideo tradidit illos deus in reprobum sensum. ostendit, nō tam fuisse illa peccata: q̄ horum uindictam et grauissimā punitionem. Praterea illud inspiciat: hominos hunc temporis, tamq̄ bruta animalia (nā sic eos ueracissime uocauit diuinus psalmus) q̄ uaria desideria distractos et sibi ipsis, ac graues fuisse. nullā ueri cognitionem habebat. (ac si naturaliter ingenita) quosdam ignitulos eis concesserat, ipsos prauis moribus, et legibus ac consuetudinibus ita resinguebat, ut nihil haberet hominis preter formā et habitū: in cēteris uero, quasi bestiae omnis uere delectationis: uoluptatisq̄ alia quae uera et summa est, ignoti uiuebat. Multa hic dici possit, prebet: sed modus tenendus est: et fortasse alius dabit deinceps locus. Illud tñ aduerta, Hanc sententiā eō geminā ipius pauli: q̄ eo sapere, grauissimis uerbis sit secutus. est. LECTIO. XI.

Retulit superioribus uerbis, quibus quot, quālis que crimoribus: nos inquinassemus: et totos (ut ita dicam) libidinibus dedissemus. Vnde cū nulla emergēdi, apparuit spes. Hactenus idem uerbū q̄ quo supius disseruimus. ut nō opus sit eadem inutiliter repetere. Bonitas. Bonitas est autē χρηστότης Benignitas et comitas quedam quae cū in hominibus quibusdam nonnulla interdum sit, in Deo certe admiranda est fuit sp sic nō semp apparuit, sed nā (ut a principio rem commemorem) apparuit Benignitas et amor eius erga nos in creatione, hac.n. cā fuit hominis effingendi, sed nō tam apparuit amor: q̄ summa eius potes et admirabilis sapia: et cum post casum hominis, subsecuta est, uindicta: manifestata est iustitia eius. Videbat autē apparuisse nescio qd huius Bonitatis in lege Mosaica: cū remedia nobis exhiberet, aduersus perturbationes animi, et [illegible] sed diligenter inspicienti omnibus, cum nulla, aut exigua ea remedia fuerūt: fortasse (ut ait paulus) ita nihil profuerūt: ut offuerit cū plurimū. Nunc aut. proclare illuxit: gratia. qua ei peccata nobis humanissime condonauit: et remedia prasentissima, adeō ut nisi frenos quos nimis magnos gestabamus elapsa est ea humanitas nō est autē ἀφιλανθρωπότης. sed φιλανθρωπία: amor aduersus homines. et benignitas. quod nihil magis arridet. nā ut feritas: à natura bestiarū dicta similitudine: immanitatē mores nuncupat: sic humanitas et benignitatem commutatam quādam, qua humanae naturae est propria significant uidens Seruatoris nri dei. Hoc loco (quod et alibi fecit) Deū patrem Saluatorē nrm uocat. Merito aut quari pt Cur Dei p. apparuisse dicat humanitatē et benitatem. cum potius filij dicenda fuerit: Sed forte illud significat, quod et alibi dixit: q pro nobis omnibus tradidit illū. et deus nr in Euang. ut filiū suū unigenitū dare. Cū proculdubio et ipse semetipsum tradidisse, et semetipsum exinanisse dicat? Nam cū sanctissimae trinitatis opa inseparabilia sint: plerūq̄ tñ sacra scriptura in Deū patrem referūt: nō quod maior sit, sed quod principium deitatis: ut ē nr theologi (recentiores) Voce communi Scotū et eius familia asseuerat. sed hoc ab aliis diligentius annotatum est. Hō ex operibus iustitiae quae fecimus nos. Q dicerem qd Q hic loco sonat, interpretes. et qd Ad Ver. (ut nihil uerius possit putem, tñ (ut nihil uerius eos quam

A. et H. Benitas

χρηστότης ἡ φιλανθρωπία
Ἀπ posta bonitas et erga hominis amor. 2. effulsit

2. uindicas

ἐκ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ
quae sit in iustitia: quae faciebamus nos
opibus quae fecerimus nos

Hō ex operibus. quae in iustitia. Erasmo) sentit ex operibus legis mosaicae quam paulus alibi sic uocat ex operibus legis, ut ad Rom. Gal. et alij uero interpretes ex omnibus operibus hominū intellexerūt: sed utraq; opera (ut intelligo) sustinari possit: infra aut diligentius dicetur.

Vbi similius uiget si de gentibus tradum, intelligat. ipi .n. has oportunior mirifica sibi placebat
nec alia difficultas fuit quo, q difficilius euertere potuerit b. apud q iudeos: q legis ope
caris esse sibi ad salutem existimabat: nã gentes sibi nõ confidebat. tristis est lucubratio ista b. p. in
Epla ad Romanos: ubi multis argumentis usus est q eos peccatis obnoxios demonstrauit. sanc. n. fuit
veram corpo omniũ sanctor plenã, commemorassit. Quam si tibi placet, ita hunc locũ, intelligam potius
illa ut nõ patio hãc suspitionem admittat: quod nõ solũ gentibus nunc loqr sed in Iudeis, nã permixta erat
ut uerisq; ecclesiam ecclia: ut ex superioribus patuit. Hoc te moneam: quod hic breuiter rem ipsam tetigit
nunc .n. nõ disputationis locus est, sed exhortationis: qnã accidit in Epla ad Romanos et Galatas

Sed secundum suam misericordiam
quam superfluum uideri
posset. si de gentibus hoc
diceret. Cum clarius id
esset: q ut negari possit
aut probari opus esset.
Sigsbã secus sentiat: nõ
me admodũ aduersum
habebit: nã cũ b. dicimus .n. ex nobis olim
q̃d idipsum significasse
uidet. nempe omnibus
intelligi potest: ut sit
commemoratio quedam
eorum quæ supra uerbis
illis copiosius comprehen
sa sunt. Sed suam cuiq; esse
Iudicium.

His urbis nos humiles reddit, ne nobis cõfidamus
Spũ iustitiã nostris opibus construi: alios despicere
ne mireris nãq; hæc cum superioribus quadrant
Z. sed ex misericordia sua.

διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας

posset. cũ (ut nihil committam) genitiuũ renouationis, à
nomine lauacrũ sustinari. sicut regenerationis. sed
uerius puto, ut à διὰ πηγῆς. quæ secuntur. præ-
sertim cũ ἡς ἀπαναπλάσεως. adiecerit Spũs sanct.

nã ea
nota nim. uerbi Studii, ac opulenter. Eo uirius eo
Hier. sup nos opulenter. πλουτίζει
Z. Quæ nos affatim studio e. opulenter

omnia. nobis Spũ sanctũ dimissũ dari dicit a Deo: nã quod
nobis donauit eius cã donauit: q nos ne ei liaium
Spũ nunc nã: ergo si bene cõplanat
Z. J. C. salutem nram.

Sed secundũ suã misericordiã
Est hoc familiare b. p. ut
eadem ex contrariis in ferat:
Sanctis erat dicturus, nõ ex opibus
iustis: ut intelligeret secundũ
misericordiã suam. Sed po-
nit utrũq; διὰ τοῦ ἐπιθάσεως.
Et lauacrũ Regenerationis
et Renouationis ex Deo hic
ponit, Baptismi sacramẽtũ
et Spũs sancti grãm. quæ ex illo
nos regenerauit, hoc nos
uauit ꝺ q̃b. pauca dicenda sunt
ex illud imprimis quod anno
tauit chrysost. Vim uerborũ
illorũ, Regenerationis et reno-
uationis: cũ .n. supra dixerit
nos seruos fuisse quondam suisse et suos uoluptatum et peccatorum nostrarum
adeo nos conscios atq; ita in peccata demersos significauit, ut nõ purgationem
opus nobis esse: sed integra renouatione. et alibi (ut ita dicã) natali, id .n. est παλιγγενεσία
ex ponit exemplum domus quæ nã uetustate labascat ex quod huic loco aptissimum est. Sed reuertam
unde digressus sum. Et lauacrum (inquit) regenerationis ex huius loci uim et ex Epla ad Romanos explicari
solum potuimus. cap. 6 ad. Et q diligenter exponit Hier. sed. ut illuc remittendus sit: sicq; excidit hæc
intelligere uelit. Breui tñ. Sciendũ est nõ Et Baptismũ salutem consecutos esse: quam omnẽ ex mor-
te Christi adepti sumus. Nam ipse dominus dum pro nobis mortem oppetit, eam occidit: et dominium quod in
nos acceperat abstulit: (cuius mortis nos in Baptismo, socii efficimur, atq; duo facimus) (ut mihi quidem, pluri-
bus uisum est) ꝺa infinita Et q̃ possemus: sed modus et adhibendus primus, profitemur nos: q per peccata nra
mortem meruimus. et iram Dei, per mortem Christi, nã eo tempore in quo tribuamur sepulturæ tempore nostræ)
abeunt Dei in mortem æternam liberatos esse: et quod uita æterna sumus in gratiam Dei, uni accepta referen-
di nisi mortuum esse: nos nõ uiuentes Deo, Alterum quod sicut Christus mortuus est, et ea nõ mouit hoc
esse, ab omni affectu carnis liberos (id .n. mors efficit, ut carne insensibiles non reddat, ut restinguat odores eius cupi
ditates) et à q̃b. in seruitute liberi fuimus, ita nos et ei commoriamur, pro uirum q nos mori peccato, et tantũ Deo
quod reliquum est uita nõ uiuamus esse; ad ea q̃ mundi huius allectamenta mortuos nos præstemus esse
honores: pompas: uoluptates auersaturos esse usq; atq; adeo mori, ut licet corpore ipso tamen nõ moriamur: parati
tñ esse simus, ea (si opus sit) libenter et data occasione exponere. Atq; hæc ea ubiq; in paulo occurrunt
(sed nõ possumus) hic omnia recensere, et ea (ut arbitror) nobis optime nota sunt. Rho. Cor. Colos. et
Et Renouationem Spũs sancti ex sensu est in q Spũm sanctũ q nos renouauit: hic ait Spũs sanctus
dari in Baptismo (nec .n. ut arbitror) huic et apostolis agit: sed et omnibus fidelibus. Quid ait in
nobis efficiat hic sanctissimus Spũs: et quo modo nos renouet ex illo loco ad Rom. accipere possumus
quia charitas Dei diffusa est in corda nra et Spũm .s. q datum est nobis ex loci sac. diuinitus (ut ea
interpretatus est: et ex a quo nos et munera accepimus.

s illud [illegible] cōstituerit hanc cū scientiā huius loci, ut spūs sanctus nos reuocauerit gra-
.i. nos q antea inuerti et addicti fuimus uoluptatibus: q nihil diuinū sapiebamus: q nr cū: anxiū
nr et nō potius cōtra commodū nrum; omnia faciebamus. nunc cōtra: nihil terrenū: nihil humanum
appetamus: commoda nra negligamus: hec humana calcemus: q ē Et reuera. Magna est uis
huius spūs: q et hominibus deos, et carnalibus spiritales: deos q facit: preterea. Quis est q nobis
oculos mentis aperuit ad intelligenda mysteria legis ueteris? hic cor spūs: et q deus pr aperuit sensum
apostolis suis ut intelligerent scripturas. Sapr quaerit d.p. populū Judaicū, nimis crassū, et ceciliū
et deo sentire: dolet. quod rebus corporeis addictus sim, et uerbum taceat in lectione ueteris testamēti
ac hinc spūs: nobis libertatē dei uidendi dedit: nā ubi spūs dni ibi libertas. q d. Hinc adde spem illam
certā futurorū bonorū: quā nunq adeo certā et indubitatam, haberemq nisi arrabo huius spūs nos
ita cōfirmasset et persuasisset. Unde et à Joanne dr spūs Veritatis dr q mundus nō pt accipere. Tum illud
nū lectu uidet: quod uim nobis exhibuisse, cū uirtutū uiuendi: et quę uirtutibus: semper qua-
geminę sint christianę fidei, hic est illa charitas Cū in omnes homines et inimicos admirabilis: tum
in deū precipua, et qua omnem facultatem ingenij nrū eloquiū superat dr. Sed nō uacat plura
de q quae propter infinita cētra. praesertim cū sedulo diligentissime hanc cām (ut initio dixerim) pegerim
ut omnibus facultatē adeundi in hoc genere scripturis: — Ut iustificati gra ipius
.i. et à sceleribus nris et peccatis absoluti, nec nō bonis opibus ornati: quod totum est gra: et uide
q sapienter omnia paulus instituerit, nā et bonis opibus nos uult uehementer insistere, hoc.n.
uolebat cum dixit amulatorem bonorū operum, et tū iustificationem nram, uniuersā refert
ad gratiā dei: nā q gram dei: et q sanguinem et mortem Jesu christi: nō solum, à pristinis
peccatis mundati sumus et deo reconciliati: Verū et Vim accepimus, qua uirtute

et bona opera operemur
possumus: tum illud
ad, ut opa nra, q fidem
deo grata et accepta essent
quae nisi esset in fide, deo
placere, nullo modo potuis
set. Unde preclare dictū
est ab Augustino, Dei Coronarium, in die [illegible] primo, nō opera nra
ria Mr sed [illegible], sua
i.ca opa: quae ipe in nobis operamur ē, et libera hoc loco, admirari
nonnullos caecitatē christianos: qui cū affirmet deum ipum (nā id affirmat multis locis d.p)
in nobis omnia bona opa operari: id autē est ut dicimus gram et uim nobis q q C.D.N
largiri, ut bona operē, nec Justitiā ciuilem sed diuinā q dam et qd cuiusdam dei possit
q eius gra assequamur. Cum hac nq affirmet, cōtendat in opa nra deo nō posse placere
q si operatur in nobis nrum est, sua sibi nō placeat: Sed haec clarissima sunt q s. Hactenus
sumus secundum spem uitae aternae. Sd.n. efficit gra Dei. Ut cū uiuim. ab omnibus
q turbationibus liberi simus, minimumq habeamus cū corpore cōtagium a uitiis et sceleribus
immunes sim. eq quo uitā nostrā, nrum est efficā beatissimā, Tum illud, quod spamus
uitam aternā nos posituros. sic.n. dicit ut haereder efficiam, uitę aternę secundum
spem nrā: q nrq potest parum firmā, aduertas q d dicit, ut iustificatio gra ipius
in nobis et sed secundum suā misericordiā q s ut cū ex a Dei benignitate omnes
nullo modo hinc abesse, aut dissidere debeam): q ita factum sit q modo et iustificati
recepi. Hoc est q dicit Scriptor. fidelis est deus q nō q permittet q supra fidelis deus. pr
uocatis nos et q usq in diē q inculpatos q seruet. Dp. sanē ut sic reperiret ut hinc
[illegible] in hac uita, sed fiducia spei: q certus sit nō desperare nā spes omnis uitae

Dp. sanē hoc. Herodes
simus et q creditum, ut
cū in hac uita, gustum
q dam, et possessionē (ut
ita dicā) assequamur aeternae
uitae, et beatitudinis, illius
ut q secundū spem i. dū certi
simo id speremus quam q fruimur
q secundū nos improbos
sed coronā (nisi nimio

i. ut Justitiam et gram suam adepti haeredes

q haeredes efficerentur ipsa spem uitae aternae.
fiamus in spem uitae aternae.

LECTIO XII. Fidelis sermo. Hæc particula referenda est ad superiora, q. d. Hæc quæ dixi certissima et indubitata sunt. sic. n. passim capit fidelis sermo, apud hunc Erasmum virum et de his volo te confirmare. Sermo grecus anceps est, si. n. et confirmare et confirmari. p. atq; utramq; quantum intelligo sustentari ac defendi pt: confirmari. s. bene et suasu hortor sim. (q. fere eis interpretes amplectit) confirmare, valde asseuerater, predicare, et certo asserere. Vt Curet. bonis opibus præ. Sensus est. quæ supra dixi, cum certissima sint, et his te velim, contra asseuerare. quo hi qui credidere deo, omni studio enitari, bonis opibus excellere, et in eis præcæteris efflorescere: atq; tantum abesse ab eo, ut eas improbem, maledicam: ut et eis beneficiis

Bonis opib): annotauit Erasmus. Datiui ne ablatiui, s. ab latinos q; admodu de aliqs præstolyanona aut militia. sed præterea nescio quas necesse est si hunc sensum sequamur q; extra ueritatem, est

ὁ λόγος
ἐ indubitatus sermo
ἐ certus est hic, sermo

ἐ. de his volo ut confirmet Erasmus. Hæc ego te velim

ἡ. ut curam habeant: ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων
διαβεβαιῶσθαι ἐ. quos decet ut omni studio curent bonis opibus asseuerare

προϊσταμένους ὁι πεπιστευκότες τῷ θῷ
præstent. q. credidere deo (credidere) hæc sunt quæ

ταῦτα ἐστὶ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα
hominibus et honesta sunt et utilia:
sunt bona et utilia hominibus.

mundat, προϊσταμένους aut hoc loco, præstare et excellere sit: ut velut, d. p. Christianos, et in Rebus fidei cæteris omnibus antestare: et sicut gram maiorem assecuti sunt laudem cum bonis opibus excellendi, et proprius referat christianismum: sic. n. in eis efficere sibi gratiam: qua eis abundantior contigit et illustrior: ut nihil sibi minus atq; cum πολυπραγμοσύνῃ alienis curis, nihilq; humani à se alienum putet. Vertit ut bonis beneficia in alios conferre doceant, prodesse omnibus studeant, alliciat humanitate. mollias efferos illorum animos his officiis, atq; in talium φροντίζωσι, ut nullo egenum se patiatur, sed ultro, cum offerat se, ope sua in omnes indigentes: sint omnium opportunitatis atq; miseriarum, portum perfugiumq; salutis. Nã cum bona opera, omnia virtutum genera complectens sit. tum beneficentia maxime atq; humanitate: quod facilius patebit his: q. duerit: quo hæc verba respondeat: Hæc. n. cum bona sint honesta; nã hæc est omnium natura virtutum, ut honesta sint. hæc vero proferra cum Vtilia hominibus. q. ne omnibus virtutibus accidit, ut puta castitati, Vtilis, casta vita est cæterum hæc humanitas et beneficentia, præterq; est honesta, et mirabiliter prosunt vitæ. sed hæc plana sunt. Illud hoc loco considera. quod ne unum quidem christianum: nempe bonis opibus: quod vere christianum: christi. n. vitam q. maxime refert: nã verbis (aut professione christianismi, quæ verbo tenus, prælucet: sed hæc alias.

Sulpitius aũ quæstiones ab .Deiudicis hoc proprie dictum est: quoꝝ manifesta
ꝗstio. hic et alibi, ab ausu, maximis conuiciis exagitat. Nam ipi (ut erat genus
mire cõtentiosũ, magisq; docendum) has mirũ in modũ amplexabãt. Sed cũ nihil prout
merito, omittendæ erãt. Hoc præcipuum. Hõ solum ad illa tempora referẽdũ cẽ, sed
nris quoq; cẽsio, nõn accommodari potẽ: Nolim .n. christianos uiros: in multis
sulpitii, et uanis quæstionibus toto dies occupatos cẽ: nõ quod diligẽtia scripturarũ uanitatẽ
grendarũ damnẽ, nã et saluator nr. dixit scrutamini scripturas ab Sed quod nullo pacto
probari possim: quorundam insulsitatem. q cũ multa et magna mysteria habeat in
sacris literis quæ possint et ingenium exercere, et animũ pascere: in ridiculis tempus
inculpat, imo uerius opam ludat. ut puta an deus (nã et hoc multos disseruisse cognouim)
ex gallinæ pullum nasci, multa ab dicat de filiatione, et personis personarũ in Diuinis
et modo incarnationis, ab quæ multo christianius puto, Silentio Venerari: et quodam
animi studio et amore complecti; quã sic ut faciũt illotis pedibus, sursq; deq; uersare
studiosæ idq; ΠΡΙΚΟΥ. Erit, si operæpretiũ iudicabis: — Sigs aũ longiora desiderat
aduersarius D. H. qui et his diligẽter tractauit, et largæ quæ sint hæ pugnæ disserui
Amb. et his quæstionib; ẽ loquit in Euang. 1. dominicæ post Epiphaniam: nec Godiernæ ab

quæstiones .i. cõsultationes, et (ut uetus cõ-
suetudo) inquisitiones, nec ad torendum referas: nec quæ-
stiones ex ꝗstione, deuit. —
Μωμος ὁ ζητητης

Sulpitius aut quæstiones

Am. Originem mum
tractãs

H. Epigrammata quæ uentilat ex
Epodo — suauissimæ poemata Hie-
ronymi. discerpenda. legatur

ὠδὴ ὑπὸ σαου
E. omnitte.

E. supuacaneæ.

struens gentis suæ et
moysi sepulcro, ab ignoto
rari auct: nec a magis
recitãdus. ob Item
et mũdis et immũdis ab.
quoꝝ uim et exitium
mũq; adigerũt ob

Hereticū hominem post unā et alterā ꝛc. Eos qui aut ignorantia, aut minus
peccāt. Docuit alibi apostolus omni studio & diligētia curari, ut ullo modo nō ignoret
nā facile, huiusmodi reciprocat, qui aūt malo proposito de sacerdote: nō solum ipse
peccat sed ēt alios allicit ad peccādo (id. n. ī. de Hereticū, i. sectatore autorem) fit ei
monēdi quidem ꝗt, si forte resipiscat ab errore, id ꝙ semel ut bis, si aūt ꝓsistat tunc
abdicandi & vitandi ꝗt: ut ꝙ id quidem ob duas causas: uel. n. nequitiæ resipiscunt
uel si ꝓsumat, nullū christianū suo contagio pessum dare: nō si tarnen corripiendū
Hīc notandū ꝙd. ēt Dñm nostrū in euāgelio nos admonuisse ut ab his, cauerem̄ ꝙ Paulus alibi docuit. Cauere malos operarios, cauere Canes, Cauere abscisionē & Hā horū nulla ē ꝙd salutis quoq; aūt ꝙd ꝙd: hos Dñus suo exemplo ꝙ verbis: ꝙ paulus ēt docuit omni officioso genere compellendos, quo ad recta vitandi uia reuocet:-

ε. sectatore autorem. ζ. Hereticū hominem

μετὰ πρώτον καὶ δευτέραν
Cum semel atq; iterū commonefeceris explo dito

ζ. Certum habes, talem peruersum ēt subuersum
ε. sciens quod peruersus sit

ζ. et in peccato uersari, sibi ipsi iudicium sumit.
ε. et peccat ipse damnatus.

ἐιδὼς, ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει
ὢν αὐτοκατάκριτος:-

Ecclesiæ suæ errantium pertinaciam corrigendi

aliquos fidelis subuertere

ϵ. da opirá.
ℓ. contendo q̃ primú uenim ad

mr. nicopolim. ϵ. hybernan.

ℓ. Ronal uerò hgulmú ex apollo cura; una à

ϵ. studiosr. ducim. ꝓpemꝫ.
tr. dedicat, ut nulla rer. magis laborē

-1. Christiani
2. pulchre facti

incumbere in usus necessarios, ut studiis

et ne nos simus instrugiferi
ipi ligant:—

nō addiu' in grecis · aū h/e · D · Hiron'
nec Graec · nec Zoph · legut

Gratia Dñi cum omnib' vob'

Sop · scripta ep'icopo Siacie

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE

paulus. ꝺ Nomine pauli dicimus in epistola ad [illegible] Titum. Vocatus. nō id significat hoc nomen quod q̄dam arbitrati sunt. cum Cognomen apostoli ut vulgatū apud christianos communiter
& usu appellatū ē. sed ad potius. sed ad fidem modo. uerū ē ad munus apostolicum: se uocatum
& accersitum ē. atq; in hunc finem interpretatur graecus scholia, & ē & hiero. Chrisostomus, &c.
Apostolus. i. nō solum ad fidem uocatus sum, uerū ē ad munus apostolicum, his aūt uerbis tangit
quosdam qui sibi assolvebant. quorū nomina ipe nunq̄ prodidit. de quibus in Arg. multa diximus. q hoc munus
sibi usurpare inuocati nō erubuerūt: neq; id solum usq; ē, discipulos à tā cognomina numeri patuerunt
uel potius ē inuitis obtruderetur. Hinc aūt dixi mus nemini mediationis officiū præsumēdum esse:
nisi qui à deo uocatus sit: sicut Aaron. Christus nō nomine
uocatus apostolus. sed à deo. &c.
me uocatum agnosco. ad cuius
nominibus addictis ē contenti
esse Antiochus, ne se solo
uocatus ab ipso deo: nō cuiq;
mediatibus, hominibus: unde
ad nihil ii hominū se etiam
sinit quæstioni inferri. ii pō unus
est. & mediator dei & hominū
Christus Iesus q.
deus magnus deus noster
Xp̄s. q. d. ipse mihi, nihil
insolenter arrogo, & Ecclesia dei mea
ratione uocauit. ut ego cuius
apostolus quoq; ne quisquam
Cui me uocatum aut petrū aut
apollo prædicatum audiens,
& christū ipsum & nos uobis
ueritatem & eternā eiusdem
salutis: & pro. n. legatione
fungamur. ut ait in 2a. huius
epō. quamuis ergo ab hominibus uocari sibi, nolim putare se sua
negocia agere, sed dei & mihi soli. qui uero sibi aut, nō apostolos
neq; legati sunt, sed ambitiosi nō sunt cur eis obsequamini.
Et Sosthenes frater. quinam hic fuerit ipse mihi compertum ē illustre
certe admirandumq; dignum. qui: & humanus & minime arrogans
fuit. &. Cum hominem non ita clare, nullius in re gloriosum, sibi
quicquā. Cur aut id faciat, ea ratio ē huius: quod christianis non
sese. aut illis aliquos officiis gravibus: sed hac unius & concordia:
ecclesiæ dei quæ ē corinthi. & omnibus scribit fidelibus: nam
ut ex sequentib; patebit pro aut in hac ipsa inclusa ē omnibus christianis
mentio. ut ego scribere ait uerbis. dupliciū ea nomina
congerit. ut primo obviam eis eamus sua ecclesiam dicit qui nomen
veritatis, nō dividi: sanctis ē cū dei additis: quod in amplius & primi
cum hic qui erāt dei ecclesia, & nominibus conservatis. ceteros in
societatem salutis.

Sosthenes frater principi synagogæ corinthi
& q̄ ā paulo gentium procul dubio tunc in asia pro-

Ἀδελφὸς ὁ ἀπὸ [illegible] ordinatione sumpsit.
Frater. accentus. nō usurpator apostolici muneris.

Corinthia

Quæ prorsum nomina ut ita dicam proditi et

Sanctitate [illegible] Christiane. ad sanctificatis in Christo Iesu

ubique loci

ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν καὶ ἡμῶν
in quovis loco ut nostro.
sui & nostri.

per voluptatem dei. q.d. hoc dicam putat, contra heresim
& ea temptatas pullulare
negat. idem sentire patrem
et filium. aūt quam maxime
amplectitur hoc loco nulla. d. p.
significare se uocatū ad id
munus nullis suis meritis
sed mera dei benignitate. q.d.
Ego cur uocatus sim: ratio
nata munera: nullam re-
peria causam uerisimam: q
quod sua uisum est deo, aliam
multa possum afferre rationem
quam si autore negotii
salutis, unus est is deus. Christus
si mediatore, ego is sum q ut
sceni christum prædicarem: nō
ē nos, alios uobis magistros
asciscere. nec ego uolui, ut
meo nomine, gloriemini
& ut si laborauī in uobis:
& multis & maximis ver-
sinem commodis dilatā
in uos est gratia dei. quā
me uocauit: & uerum audi
sit ipsum dixit & efficacia
ego pater non sinebam uolun-
tem & sedulum laborem, nihil
prestiti: quam, cū omnium bo
norum auctorem agnoscam. ergo
gratiæ & reipublicæ nostræ
salutaris illius & mihi nec
spectata gens detrahat meritis
cuiq: & ei & maxime pro au-
ritatem conciliet: dum se dei
& Christi & uoluntate. Dei quod
uno facis ut fassi illos ipsos
o glorietur: & corinthios ego
sum pro uno & omnes

Gra vobis & pax. Dñi gra hec & pace alibi diximus nunnulla prolixius in Epla ad Rom. atq; in 2. huic proximum. Illud aũt à D. P. mo & Dño J. Christo bifariã legi pt, ut nã nr Iuhns ut à Deo patre nostro & Dño J. Christo: quod ut J. C. sit P. nr, quod nõ. Ps a uerũ ac aliis scripturæ locis, in Epla in ad Iuhn hanc ampliboliam tollit, declarauq; pacem ac gratiã, & A Deo pre & à J. C. non posse separari: — — — Cur aũt à Deo pre & Dño nr J. C. gratiam & pacem optet, sæpe in Epla ad Rom. Deum patrem & Dñm nr J. C. gratiarum actionem pro illis ac pro omnibus: cujus rei aũt ratio sit, & cur, sæpius recognovi, nihil immorandum. Gras ago Deo meo &c. in hoc præsertim illud in primis considerandum, quod B. P. hoc cum aliq̃ corrigit unde sumpsit à Gentibus, cor quo Deum representant &c: cum nihil hoc facile Dñi fuerit alibi à nobis annotatum Ps. Illud præterea hũ mihi videtur quã gratiã cum omnibus gratiã Dñi: quã & in omnibus agnoscit Dñi organo simplicissimam Eccl. n. habemus quod nõ unus ex divinis organis Illud semper magnum affectum Pauli ostendit &c. n. non desinit pro filiorum suorum nor. & hic legit & gratias agimus quas &c. Ps, & & Cordis in omnibus gratissimus quæ vera & germana gratiarum actio. (&

¶ GRATIAM DEI. hoc loco gratiã mihi videtur pro donis & effectis gratiæ accepta esse, qd aũt gratiã à Deo differat Ps in Epla ad Rom. 5°. pro omnibus accipi & favor & voluntas Dei. Cujus gratiæ divitias &

2. Gram & pacem.

Cum in Dñs veh. adventat in ingt Dñs, Ps non laudes eorum enumerat & dona Dñi: q̃ in illis operetur: quam aũt efficiat: & accedit eq &

Adverh. q̃ apte commendat munus apli sui gratiã agit quasi ipsi primæ cura conversionis incũbat quasi res sua, & propria agat cum ipsi proxime ut & simul & ostendit quo eos amore complectatur, & ut in omnibus suas cogitationes ponant &

Nota diadesin p. b. p. q dum Deum pro eis rogat & omnium diuitiis ditari &

2. sup gram Xpi

2. in omnibus divites facti sitis in illo

Epr. Dicit in omnibus & imitari debent opus ministrorum

2. divitias accepisse in illo

ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει

2. in omni sermone & omni cognitione

ev. vox q quamdam inanis phæ ingenio nimirum & vox q humana sapia fruit &

Nota illud ad galatas. q dicens me tradidit sensum pro ME. non dixit in alios: nõ P mundo ut Joannes

MEO

Gras agit Deo P bonis carnis, Ps, qu ea à Deo provenire agnoscit nõ à ministris prædicationis & ædificationis

Dum in Epla ad Rom. pro gratis egerit mundi sapientes: nõ gratias exhibuerunt & dum gratiam nõ agnoverunt sed quæ erat gratiæ Dei attribuerunt suo ingenio &

Hominem divitem intelligam P. maximã copiam & summam opulentiã cum rei & loquitur

cognitionem Dei. Tam propheta & apostoli nominat hanc & illam gratiam Dei & West.

Epr. Dicit in omnibus & imitari debent opus ministrorum

2. divitias accepisse in illo

ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει

2. in omni sermone & omni cognitione

ev. vox q quamdam inanis phæ ingenio nimirum & vox q humana sapia fruit &

& GRATIAM DEI. hoc loco gratiã mihi videtur pro donis & effectis gratiæ accepta esse, qd aũt gratiã à Deo differat Ps in Epla ad Rom. 5°. pro omnibus accipi & favor & voluntas Dei. Cujus gratiæ divitias &

IN CRISTO IESV. hic considerandum & omnia nobis a Deo nr per filium suum Dñm nr J. C. donari nobis: Deo gratias aũt divitias intelligam inde licet nullo excepto in quo cum omnes copiam

Illud aũt hoc loco considerandum: quæ sint vere Christianorum divitiæ, primo 2. & cognitio Dei: & quibus [illegible]. Divitiæ sanctæ sapientiæ & suæ timor Domini ipse est. Thesaurus ejus His ergo divitiis erat locupletata & J. C. gemma nimirum operum & linguæ & promptorum mentium

QUERITUR quomodo Ps in omnibus divites & dicat posse: quo ipsa omnia sua sint: Ambr. & nõ omnibus omnia sua putat: nec. n. invidus & omnes carnales suos: omnes sine agnosse, & quæ his obicit apta: sed & & alterna sua habet, nec. n. & hic mihi videtur posse in scripturis & hoc quod nec ipse admodum probat. Addunt & veteres, omni, minime commendum, hoc loco sanctis, quo eos allicere ne minus ad Dñi locutum ad in falsa practicas, neque sic unoquoque ei ut Dñs. &

Nota illud DE GRATIA qd mihi hic non propius considerari videtur, & commonefacere ne magistris illis tantum tribuat; hoc. n. infra apertius ejus obicit. Quid hs & ne accipiat & si. n. cognoscatur, quod accidendum & multa omnia & sequens, ut habeam ne Dñi divitiis & gratia nunq̃ sentiendo hic in semetipso &

ITAVT nihil ē scire uobis, in ILLO DONO - uidet Chrysost hanc locū ad gaudium referre quasi commemorat paulū signa qui ipse fecerit, nā ? maxime apostolos in impositione sabbati gratia in quapiā alijs in hunc locum interpretat Eras. sed forte nō hoc uoluit d. X. sed potius quo fieret bonos intelligeret, explanans ne qs acciperet ē sic nihilū: quod cōmodi maxime sit ubi simul q hoc loco illud uocauit in dubiū, ame uos nihil ē scire in illo dono: quo infra, ut carnalis exaggerat. sed sua cuiq; iste iudicium. porro hic uidet ē primus loci ὀκοτοσο. confirmatū cōfirmatū ē. primus q adeo q, idem in uobis fixit ne nihil. Scire uobis: omnia. n. ita dona cōsequuti estis: quae cōsequi sunt: q uere deo confidut. Nā eo tempore ut refert Lucas in actis Lucius, Iason: S. ut dona eius ex

SICVT TESTIM. X. co in uerbis uehementer cōstringit qui d. ē rem sui quae uobis opinio- lapsa est in cognitionē Verbi cōfirmati estis in praedicatione- mea uox nō in sapia hominū cū TESTIMON. cum p. uocat praedicationē euangelii ad eos. nobis crucifixi cōfirmatū Testimoniū. ē

illud IN VOBIS- Eras. sic uos exponit. quasi euāgelium christi. testatum alijs nō de nō, cum uiderēt coelitho dona spiritualia adhaerere eccl. Verūtā sigs exactissimum uerborū sequitur ppē bene uelit, primū ueram interpretationē, uerissimam Iudicat. Vidor nō. n. ut uitor uerror rō in' sp apud nos. p. significare. qq frequenter i hunc sensum usurpat:- et habeō opinionis meae socios D. X. ē

REVELATIONEM:- Est nonnihil emphasis in hoc nomine: q. d. alijs uerbis exhimanū ē. c. confirmatum ē in uobis, omnia coniecturis Nō dum in apparet huc spes vra nō uidet nō intuitu à Nunc uos, in primis uisum uid. Timini ē sed apud uos certa, sit omnia peripidi nihil ut quae sunt, tandem apparebit in reuelat quid spes una ad coelita ē- Cum christo in Deo ē apparebit X ad. i. nunc colligetis fructū laborū uestrorū summa- his gaudiū ut ē in eius ē die uestre X :— ē

Ita. prout.
E. quemadmodum.

ē. v.
uocat: ut notat sensum ad
in consequentiam

q. d. quae uobis de christo testificati sumus, una cū cogitationibus in complexu ē
nec
uerū ponitis ab eo diuelli
ut nihil ab eo deducat q
2. adeo ut nihil ē
E. adeo ut nō ē

q. d nō ē opus uobis alia spectare, quae in uobis spiritus sanctus operatus ē. q. dixit. Euangelium, nā nihil deest uobis. Nā uos q ultima
quae in epistolis singillatim enumerat:
sanctorum. in alio dono. Xaeigmatis

Nota quam uere scripserit. q. X in epistola ad Rom. nam à uō. mihi magis nihil uerbi
conuenit exemplum. 2. ad meritis sibi apparatur

2. usq; ad superemineat q

F. innoxios.
2. immobiles inculpando q; reprehensibiles dimittendo
E. inculpatos.

ἀμέμπτους

Sive Crimina in Deo adhuc. q. d. ut nihil modū capitis quam puratis, uitam agentes in eo meritis inculpatis, neq reprimi in uobis huc ille d

Eras. ann. oratio. quam domodum. quod ad rigorem rectissimum est. i. q quae nunc in cognitione. Et tamen q magis abundabat doctrina sacris, hoc tristior reddebatur euangelii uerbo q IN ULLA GRA. X. ē ad tam ut non possit primum uita uide. nā si gratia apostolo. id uidetur contra q nr ad motum prohibi 3. ad gratiarum. cum de nō publicabant. ut significantis rectis ē q uita uerbi gratia dirigitur exprobrat:- ē tar ex pertinacia impius est formidabilis ex pius cum ei in uero. Expectat n. q dilexerit ad

Expectantes: q. d. cū gra dei in omnibus diuinis salutis, atq; in diuinis cōfirmari uitis in filio. i. C. dextro omnia cum ei me primi uitis, q d uestra nisi ut plenissime expectantis uitis q quinis quae pignus his cum mihi accipitis q [illegible] quia expectam. denique ut ē ille expectari q

Nota diuersi. B. P. ita
cognitur quia ne ita: non
aliter agit. ℣

OBSECRO cum uo(bis) ℣
Exegi coercionem pro
mea q(uo)d(am) scripsi deside-
ria mea. uerecundiores a(d) exo
randa cum eam uoc(em) tra(n)s-
tulerit nō significatum
sf. mingr. ℣ Illud spe-
cialiter in primis admonendum
est. ex sf. quāda necessa
rium diuidij ac obscuri
nō satis intonuit diuisū
est. christus. et carnalis ſſi
sit mihi in principio ne gemi
quasi ex re imperniciosa sed
ut amorem ostenderat ſſi
provocat. ℣

Nota diuersi. B. P. ita
cognitur quia ne ita: non
aliter agit. ℣

OBSECRO cum uo(bis) ℣
Exegi coercionem pro
mea q(uo)d(am) scripsi deside-
ria mea. uerecundiores a(d) exo
randa cum eam uoc(em) tra(n)s-
tulerit nō significatum
sf. mingr. ℣ Illud spe-
cialiter in primis admonendum
est. ex sf. quāda necessa
rium diuidij ac obscuri
nō satis intonuit diuisū
est. christus. et carnalis ſſi
sit mihi in principio ne gemi
quasi ex re imperniciosa sed
ut amorem ostenderat ſſi
provocat. ℣

F. commynionem.
κοινωνίαν
E. cōsortiū

Z. hui

ℨ nomen. D.N.I.C. q.d. ℨ illū cui
vestro ℨ ſſ. filium ihū ℨ ſſ. fami-
Z. Cohortor accepisti a ℣ Z. Homini.

Quid sit OBSECRATIO:-

ut idipsum sc. ut to autō λεγητε πάντες
ὁμόφωνοι ἦτε. ut ait Z. ut ait ne uno ore loquamini=
dicamus to autō φρονῆτε.

Nota uim uerbi SCISMATA. sc. ſſ. qua
re ſſ. tringar infra uno viri ſſ. ſſ. ſſ.
opponit uerbo frenū. ſſ. E. dissidia
neqꝫ in diuersa fabricatis. E. sed
Z. sed

κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν
τῇ αὐτῇ γνώμῃ. eodem mente
perfecti. eandem mentē perfectam

τῷ αὐτῷ γνώμῃ.
eadem. sententia.
eadem sententiam

sic enim, ut arbitror
ne scribi ausus. ut ait
apud philosophos. ratio
stoicos audacem exp(re)ssit

Z. In sanctorum pace ℣
fieri coheredes regni celor(um)
LOCVS DE. CHARI
TATE CHRISTIANA:-

OBSECRO, inqꝫ q. da
nolo nobiscum vaferni hui
quor(um) nolo cōtendere, nolo
discutere errores ueſſros: ſſ
deum ago. obsecro, et infer
ut ſſ. ſſ. nomen illud D.
ſſ. tanta ut ea magna
cōsequamini ſſi. ad quem
loco addunt. ſſ. ſſ. qui aliqui
mihi inserant ac non ſſ.
nomen dñi interponit: quasi
efficax ad id. sectores ſſi
qua postulat. Certū. ſſ. ut
hui ita d.n.i.c. denique
ut nihil nisi ſſi possit. frugi
nisi bene. et ita ſſ. a
verba ueſſra accedant
ſſ. ſſ. ſſ.

SIGNIFICATVM. Adverte prudentiam S. P. q̄ ne singere haec putarent tēs produxit
neq; unū aut alterū sed plures ne aliis idē effectum similē redderet, nomina cuiq; prius
expressit. Hanc ann. Chr. ex Xo. q illud ē adnotat, quod nō sat in principio dixerim. Signi ſ
catum ſ in ſ ne minim videbat nisi prius aliquid de tacuit, ne somniū sibi singere putaremus
sed ſ credit ea in principio detexit ſ ne alia authoritas crederet in domū expulit. ſ Cum. n. eq
ex superioribus verbis adverto suspensos nos diu, priusq; intulit significatū ſ ſ

ſ. declarari est. ἐδηλώθη. { Adverte q. sæpe ſ̄ in cal car

dicere a Chloënibus, filiæ
ὑπὸ τῶν Χλόης. Chlaë. { significatum
Erat familiaribus coloris quod grass

ἐρίδεσ
ann. mutuo exprimit unum verbi ἐρίδες
naremus con-tentiones.

ad unum alterum id omne
Omnino adverte ista ut utrag p.

ſ̄ in Amb.
Est ne alia ca. maxime ut
literalis. Cum. n. id subsua
de petri nomine agit, obscurius
id fieri ne videre quod sig. ſ̄
ne. ſ̄ alia facultat ut
iure reprehendi possit, ne
paulus eo reprehendit, longe
minus in quato reprehensi
bilior erat q in con
nominib⁹ gloriabat: q
Paulo in petro vix con
digni erat q ſ̄ferret ſ
Arg. ducit à Maiori ne.
si ros nō p. multo minus
mihi: ſ

mar aut ſ̄ nullum huius q hoc dicere, si fixisse paulum esse ut
magis magis p eis ne absurditatem reponat
illum sup⁹ nos prosan. possum. multis caulis adductus, quæ nunc nō est nouādi locus ſ
Illud ē mihi admodū probare, nisi adhæsorum ſ̄ Hæc verba ſ. nō solū expri
addidisset quæ scribis neq; usquam reperiuntur, verū ē ſ̄ pronuntiatū, ut illud EGO
sed pauli. nō adeuntē ſ̄libet scribere rē nostrā. Hē. n. sic tam notio ad vehementiā ag
remanet
ſ̄ germanus est pauli ſ̄ mirum, ſ̄ ſ̄ nostra verbis quærerem. sed de hoc alias

19

ſ. purat Syriana formam
tum et Aethaicum, quo in
fine Commilat nō finem
q. nūtiaret apte nūtiū finē ſ̄
CLOE. Nympha. femi
liam ē putat, Anselt.
locum. ſ̄ pia. sed parum
refert in puris ſ

Apollos primus fuisse dē
ntus corinthios. Cum
illud verū est: posse quem
dam instructū fuisse ad
scientiā ex priscis. ex
minus certum atq; primi
mū fuisse credibile ſ

DIVISVS est christus? Supra vijus varia. q.d. nunc christus a se ipso diuisus est: ut

Nunqd paulus. ubi proprio nomine totam hanc epistolam cum maxima verborum efficacia exaravit sui animi. ei facias? scrutandum est: Cur autem DE CRVCE Mentio, rem sibi cordi faciat alibi a nobis annotatum est:

† Quis p. solum interrogatione utit, aut negat. Idem: id est in ca. q vel? in aduersa est ? R. respondetur

Si nō sum? ē; cur huius professionis gloriam quae tota unius dei pariter in omnes ve. ministri auctoritate pendet est

Vis Baptismi tota a ? c. est. q? ille in nomine ipius sit? cuius

2. baptismatis

Nec christi nō legat: aut amb. aut admodum quadrat. nisi forte unum simul duo pariat. q? ne hinc rationem petam?

[redacted]

In sua arca imagine? primū audiuit christo p̄dicatorem paulo post gentibus omnia illudens Scripsit predicauit capit act. 18.

Caiaq

ebāmica

ebaptizauerim

Addubito hoc loco an g[ra]ec. illi baptizarim magis illud mihi faciat, ei, q quidam putat, unū negotij a suo baptizatore (ut in loco) [redacted] gni sodes illa, dixe sim ex baptismate nō potius ex predicatione illius. quod mihi magis ueri simile. Cur aut hanc imputationem ebaptismatis? deum, in quem ex in formatis ex occasione uerbum illum audiu, Aut in nomine paulo baptizari essit: quod uerbis inuitatus non tota latine? sed nihil in, sano, quod mihi molestiam exhibeat prohibet nemo magis ut arbitror, nō inutilis est haec obsidionalio, illud cum affirmare potui huiusce modi dignationes, in paulo saepe occurrit ut nouum uideri nō debeat:

† hoc é in partis. christum et eius corpus secuisse? ut q.d. partitus ne ē, ac dispertitus ecclesiam hominibus ut partem ipse auferit, alias alijs distribuerit

2. cor. 9. Non. n. nosmetipsos predicamus

GRATIAS AGO est quasi dicat, cū nidearemus adeo hominibus addictos, ut tā facile in uerba cuiusq iuratis gratis ego deo gratulari est mihi maxime officio gaudio nomine uestro uolis baptizare? periculum. n. erat ne putaretis meo nomine baptizare. adeo breues uolumina et negotijs elegantiae in molestiarum uis obijcit

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE

Non·n· me mitt ons
q·d· minimū ẽt hoc, qđ
ẽ facere ꝑt, nr ad hoc
legatꝰ me chr̃s⁹, sed
ut euangeliū predicarem
nr̃q; alios peccata purgarem
illi doctores, qui hoc
prestare
prestare possunt ad
ꝓ rem ꝑ verbi ministerij
atq; ẽre, nulla sapiẽtia
aut eloq̃tia ꝑ egis: Quid
ille respondet Nõ in Sa
PIENTIA &c

Non in sapientia

ꝑ: vide spiritu mihi quomodo sub ipo stabim mihi, paucis verbis omnia con-
ꝓbũ· gloriam deiciat quàm vãi gloriæ curat quod illi viro vere
ẽ· C· ut porius erubescere, q̃ ob id insolẽtiæ habuerint Precipua
n· victoria ẽt in his controversiis cum hõdiernis adversariis, qua-
ipi nolunt· sed ea ꝑ ipsum causam cognoscunt ut ẽt

Non reprehendit Sapientiam vãe liminare nã hanc magnum probat, sed cui ma-
nifestat ꝑfectis tantum. ut vigilet ad ipo, ut ipsa ad nr· ẽ Appli· hac pravum fuit
sed bonum mihi etiam, i· fastuosam, fugiendã in hõe ẽ

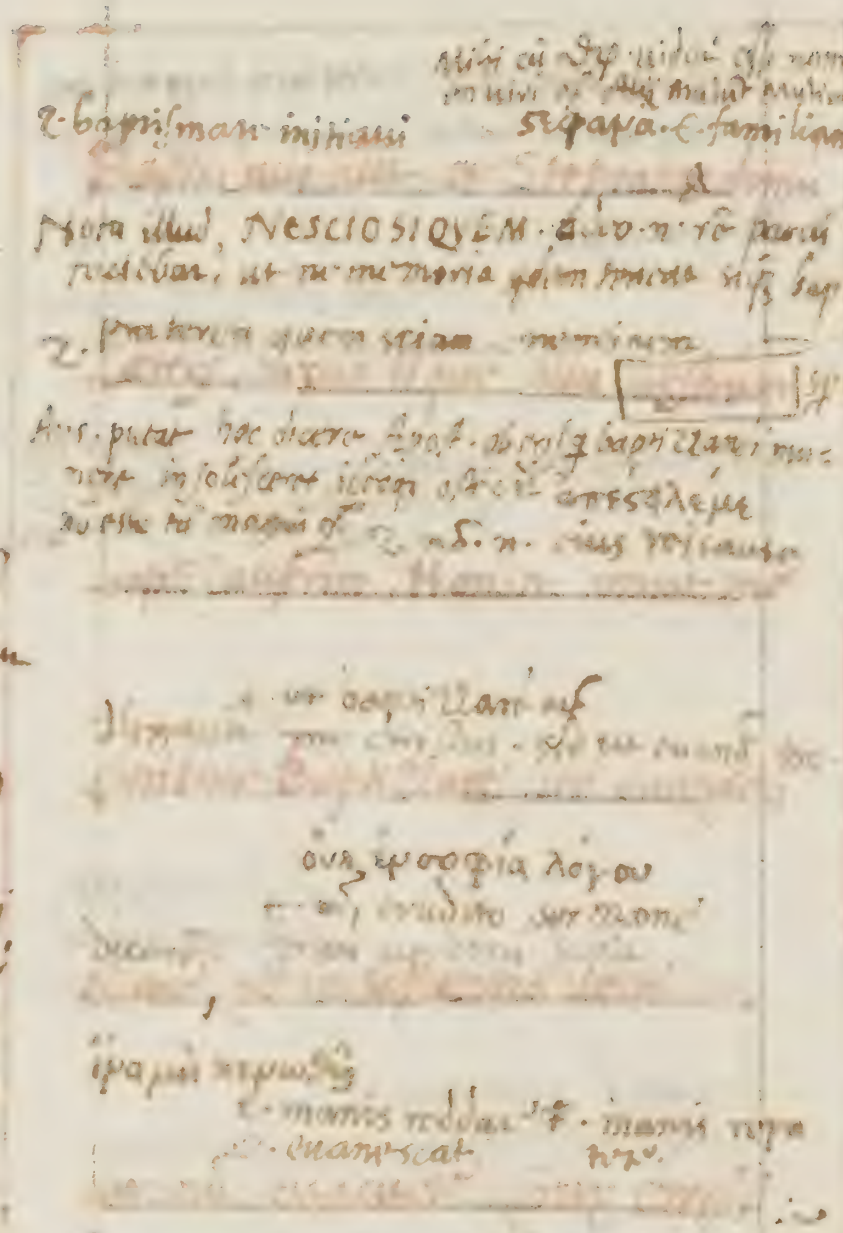

SAPIENTIA. MVNDI. TEMPLIS ÆGIP
TIIS SIMILIS ẽ ex Aug· D·

Non in sapientia humana, ut ꝓ ea
Sapientiam vãe liminare nã hanc magnum probat, sed cui ma-
nifestat ꝑfectis tantum. ut vigilet ad ipo, ut ipsa ad nr· ẽ Appli· hac pravum fuit
sed bonum mihi etiam, i· fastuosam, fugiendã in hõe ẽ

Nisi ei ꝓ ipsum esse non
est vivere, nec
vivere sine ipso ꝓ
parte nemo ẽt Viri, nec
pars sine eodem ẽt:

Versui adjicium videtur q̃ ꝓ
ꝓpterea ꝓ nr Paulum
putarem mihi dici ut mea
sine memoria ẽt
mutuo in alios ẽ
sed cum ꝓ mihi sum
cautione adhibenda ut q̃ sine
diligenter putemus in ẽ scripti
sum hoc ut sensi ẽt
ut ne ꝓ

SAPIENTIA hoc loco
& Eruditione accipienda
ẽt, Graci n· σοφίαν
appellãt nõ solum quod
sapit, verũ ẽt, quicqd
Elegans ẽt. Eruditum. W.
Verum in hoc loco nõ tam
adorationem referendum vid
τὸ σοφὸν, vere ẽt ad
universam enim predicationis
quã ut supra ὁ λογ· sign·
ut ne ꝓ ꝓ significet
ad ẽ eruditionem & scien
exoriam ẽt

Peribit enim q̃ uitis exercitus
ei auditur in ea. Mutatio
Libanon in carmelum
et carmelus in saltum.

Audient in die illa surdi
verba libri et de tenebris
et caligine oculi cecorum
videbunt.

Et adiicient mansuetudines
super mansuetudines in
Israel et pauperes hominum
in domino exultabunt in
sancto Israel.

Quia defecit fortis et consumptus
est derisor et vigilavit
omnes qui iniquitatem operabantur
qui faciebant hominem
delinquere in verbo et
arguentibus in porta supplantabant
frustra declinaverunt
justum.

Ideo haec dicit dominus ad
domum Jacob qui redemit
Abraham non modo nunc
confundetur Jacob nec modo nunc
vultus ejus erubescet.

Quia videns filios suos opus
manuum meorum in medio sui
sanctificabunt nomen meum
et sanctificabunt sanctum
Jacob et timorem Dei Israel
glorificabunt.

Et scient qui errant spiritu
intellegentiam et murmurantes
discent doctrinam.

Hec dicit dominus ad domum
Jacob qui redemit Abraham
non modo nunc confundetur
Jacob nec modo nunc vultus

Vbi sapiens [illegible] Vbi litterati, ubi qui [illegible] Vbi doctor parvulorum qui ergo mysteria ad [illegible] legi. n. populum increduletem non audiet, populum alienæ [illegible] per [illegible] linguæ suæ in gentem cui [illegible] promittit ait ad eos per [illegible] Scribam Scribarum, principum, scripturæ. vel quæ à Deo tamen præstari potest, et [illegible] FERVM operatus

Scribe sui [illegible] libram legem peritis quam ergo omnes scripturæ in lege nec mirabiliter in [illegible] Scribæ sui [illegible] a gentibus. quem sicut ad [illegible] Scribas: no [illegible] dos [illegible] Videri quæ magna [illegible] crimen sui [illegible]

Quomodo ait Iudam offenderit sapientia mundi Et quidem deus Deus hominem. n. sapientem animi ingenij vim reperiamur ut inuenirent rationem uerisonij et summa rei citarij, nihil ne unquam tale cogitauit aut, sed ne umbra quidem et idem offerri et uidere, in modo ne. n. Sapientes hoc prima sede, aut recipiunt et

[illegible] sapientem scribæ ad [illegible] Scribas ad Iudæos scientes ingenium

[illegible] illud ad Rom. Sed euanuerunt in cog. s. et obsc. e insi. cor eorum [illegible] [VIII]

[illegible] nunc locum præcipue illustrat ero P. Latinus in Sacro Vico, stirpis ab 17 [illegible] Congnitionem Amb. ad gentes ille refert et à cæco omnia gubernari, peruenerunt Deus. simplicium et ne inde [illegible] disciplinæ et summa syllogismi et argumentationum colligerunt diuini putant et

et sapientes ad [illegible] nostri Scribas ad Iudæos scientes ingenium

et [illegible] hoc eos non ingratos ad me, gentes et Iudæi diuerunt gentibus, Iudæis scandalum. Quasi in sapientes mundi et [illegible] Dicit deus Sapientes in scripturis qui non ad deo eruditi, sed ex libris et ipsi hominum proficiunt et, at discipuli ergo scribæ professi. Talis erat autem et legebat et W.

NAM QVIA [illegible] Rodhi causam obij Elegit pt. sonam Mundum

A. BREVITER QVE Hæc sic sapia.

B QVO POTERAT Cognoscere. ex ore D. L. in Areopago et lystris Licaonia it ex pss. Deus Deus nr. Benedic anima. y. loq. TRES. POTENTIA. SALUS. BONITAS.

D. DE SAPIA Cui [illegible] in hoc absentia [illegible]

Sapiē erat à Creatore
spare auxiliū, unde
& petere ab eo q̄ morti
Crucis, omniū iniquissimā
passus est. Stultū videri possit

x. verum est deo
z. placuit deus

Εὐδόκησεν ὁ θς.
stultitia prædicationis

sequam. audientes.

Sapientia. manifesta-
& stultitia prædicatoris
interpretatur cum mi-
no. loco. subsibo.

CVR elegerit stultitiā.

A. VT CONFVndat sapientes

B. VT ostendat vim Crucis

L. Historia Actuū.

43

SIGNA PETVNT

QVONIAM IVD SIGNVM PETVNT
QVES

QVARE DEVS LEGEM DEDERIT. Quidam scire uoluerit
DVO quos [illegible] sua sapia cognouerit Vnus Et Scandalum ipse
Ipse Crucis.

1. VT Dei Bonitatem cognoscerent, sensimq; intelligerent a Deo quanda ista. Ipi vero ipis oplis legis insistebat. Dei Bonitate ad cognoscendi,
2. SALVATOREM mundi, prafigurarent, Et ipa Lex promittebat
Ipi Vero regnu Mundanu, et temporaria, quaerant spiritu
QVARE CVM FIDVCIAM Legis tollerent, et PROMISSIONES illa ipi ipsu
Exhibuissent crucis, ideo ei SCANDALVM

Quia quod stultum est Dei &c

Locus Moralis

Quam sapientior sit Doctrina Crucis &c. sapientior sapientia humana: —

Ab effectu quae ut ait Paulus gravior erat omni humana potentia in animis agens.

Et finalis ex qua promittit emphatice Dei admonitorum & Legum observationem illa mira virtus &c.

NOS INSENSATI &c.

Videt in sapientia cum nullis comparet rationi humanae hominum sapientissimi & hominum sapientia &c

videat infirmius Dei Crucifixi & Martyrum crucis &c in hac embrionibus minimum vincit &c

mihi sic videtur ponitur comparativum. stultitia Dei sapientior est & hominum sapientia et infirmitas Dei, virtus omnis hominum potentiam (si unus et non tantum verba spectant) & quia non sunt quaedam genitivum illum ἀνθρώπων omnia non iacent, comparativus, sed videtur subesse aliud casum genitivum. τῆς σοφίας & ἀνθρώπων &c τῆς δυνάμεως &c non. n. stultitia Dei committitur in eo. sed sapientior se ostendit omnibus sapientibus Dei cum hominum sapientia &c sigs mihi videtur maiorem emphasim ait, in toto hominum quasi p. dicat. fortius & ex sapientissimis hominibus et omnibus potentibus &c non tantum

hoc Pau. in superioribus intelligit. quia Deus nunquam nobis spiritum suum. ideo cognoscimus nunc nostra. hanc infirmitatem et stultitiam praeponit omni humanae sapientiae &c hic. n. alter hic id accipiunt quae simul carnis &c. paulus alibi ait Deum in filiis suis simul medii agere. quae intelligere et cognoscere possint. Altissimum profundissimae &c et Divinus ille vates Lucretius oculos meos &c

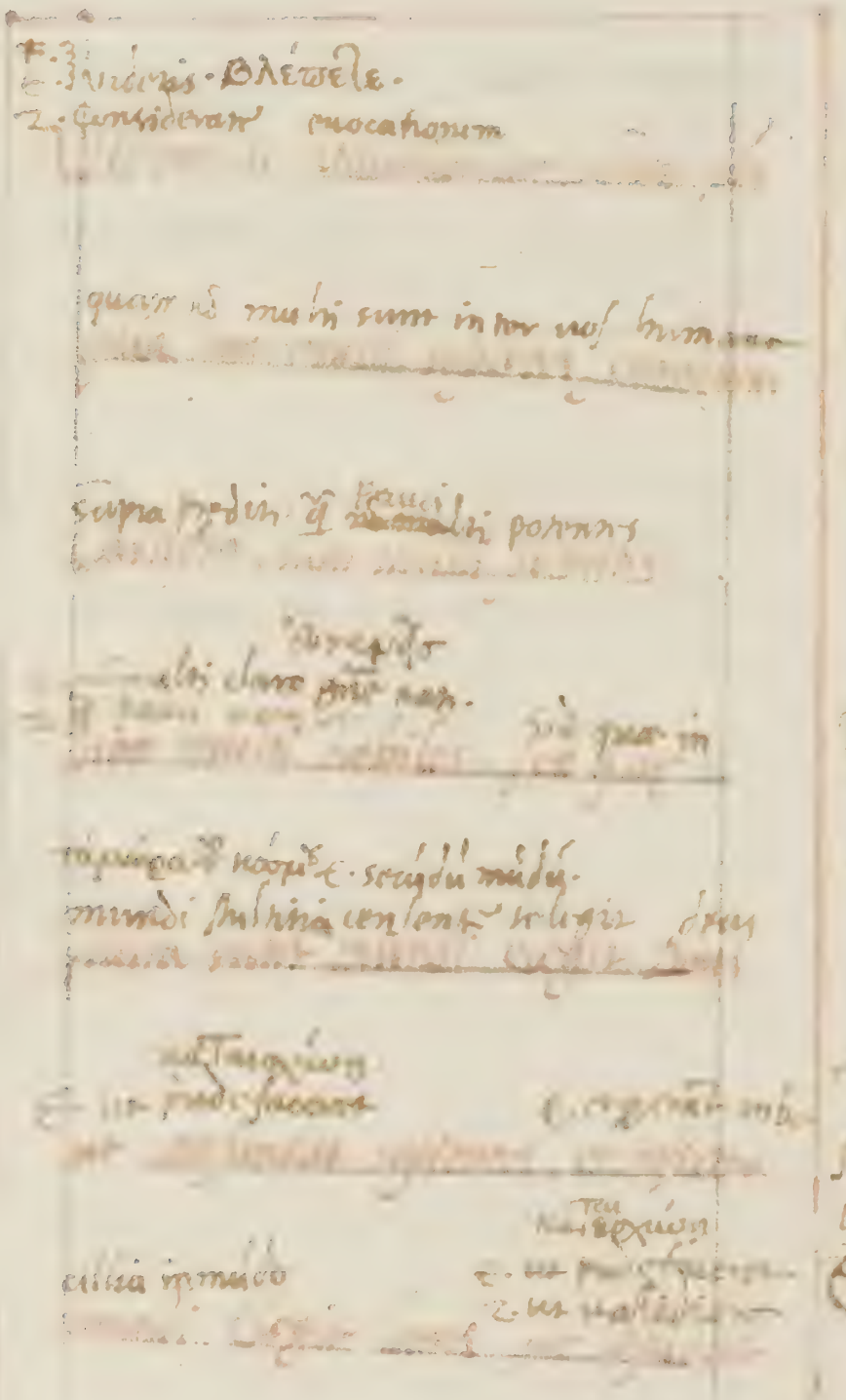

Nō tāhī lugt' ꝺ prædi
. catoribus.

quid ſt VOCATIO.

Nō dixit NVLLI, ſed
NON MVLTI.
locus moralis circa ꝑ
ꝺiaphorōꝝ.

PAVLVS HOC LOCO
NON PROPRIE LOQVIT
ſed DOGMATICE.

CVR HOC
ſyllogiſmi genera ſimi
litudinem ꝯꝺ
QVID ſit CONFVNDI
ab Exemplo.

TEXTVS concluſio, ex ſuppoſitis ꝯꝺ. n. prædicto ab exemplo ſimilis ꝯꝺ libri ſapientiæ
ſequendā ſapiētiā, quæ à deō revocha ſit ꝯꝺ
Maior ꝯꝺ. Prædicatio cui hūiſmodi hominibus inſulſa ſuperbis ꝯꝺ
ꝑſuadet, quam ei ꝑſuadens doctoribus ꝯꝺ.
Locus à ſatietate fidei huc tendens patuit ex ꝓpoſitis. Prædicatio ꝯꝺ

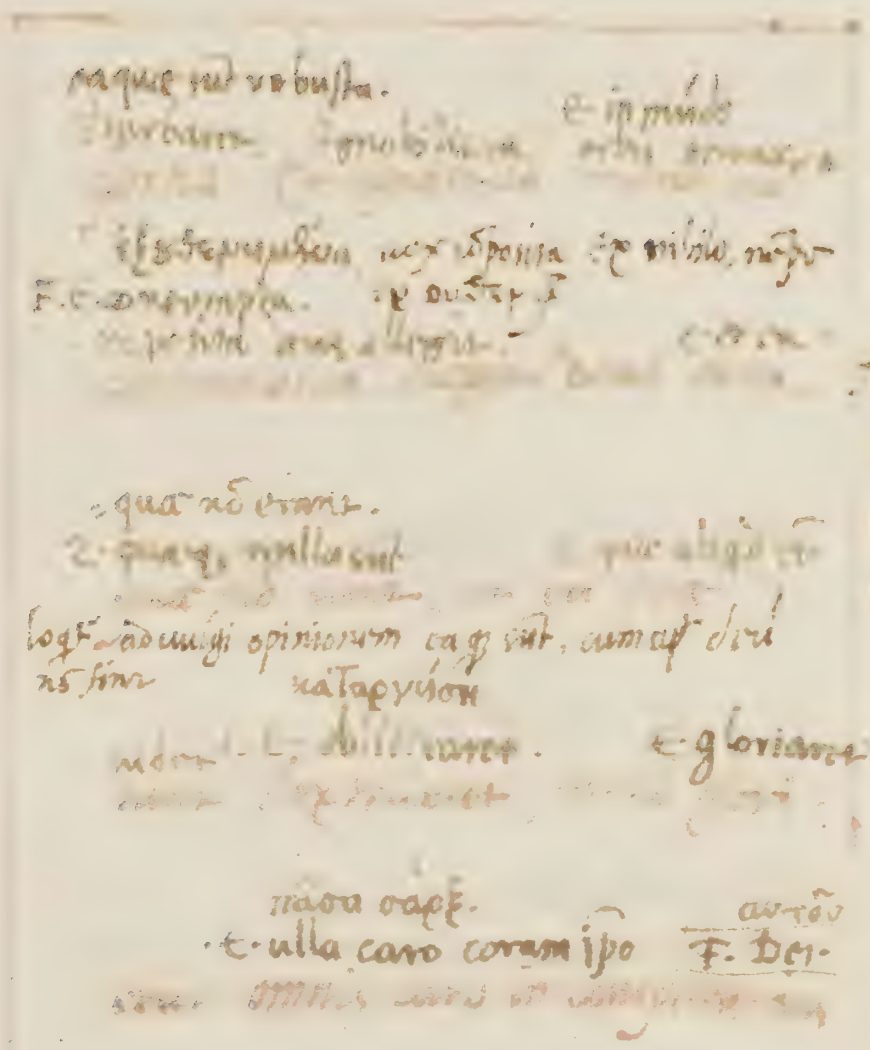

-gloria exitasin, ω· n·
saris sibi dixis- uid. tuæ
ιξιστερυκεια, non adiuba-
(ri ma ꝑ ea fit- ꝯ

ἐξ αὐτοῦ.
Ex eodem.

A DEO. omnes expositores hujus Amb. hujus Ecclesiæ. præsertim B. Brandus

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ἁγιασμός sanctificatio ἀπολύτρωσις redemptio

Magnus ille qui dixerat quia sapientia nostra est timere Deum

ORDO hoc nominis

Hortatio hujus Loci Expo. ut Reprimat Animus elationis vel Felicitatis gaudium
ubi obiit placuit Deus, unde hanc gratiam adoptivam
CUR DICAT salus est nobis cui inseritur, scire nos sapientiæ EMPHASIS hujus
Locutionis ergo J.C. omnia hæc et nobis ad salutem sed ipsum et
omnia per [illegible]. Exposito Hujus Verbum. SAPIENTIA JUSTITIA &.
Locus Moralis Tractandus

MAGNITUDO DONORUM
MODUS DONATIONIS
CUIBUS hæc dona collata
CUR ID EFFECERIT. Exposito hujus Hieronymi. in Dc. GLORIA &

LOCUS MORALIS

J.C. esse debet fiducia nra
Humilitate acquirimus gratiam Dei

Cap II.

ISTITUTO NAZIONALE PER LA GRAFICA

... dipadar ... mio di ... a mur ... ...
di ... ...
... ...

ἐγὼ ἀγορεύω.

Martios aut Ennius sinos esse.

Geometria in Lucilio.

Ibi cum me movi in quibus ad Scipiadem

Carmina ap. Cic. in orationibus.

pro Carlio 101. Hunc. n. domi mihi animus avium &
ne ibi &. ô infelix ô scelest &
Fridem ap Tullio Foros effugit nostrum &
Pro P. Sestio 58. 59 multa ac magnifica &
Pro cad 51.
pro Luc. Corn. Balbo 137 Hostis & fortis &
& Carlio 93 Vina nu. m. nomen tibi —

Dubii

~~Dē~~ πολυφιλίαο in Lælio.

Dr quincunce in Catone Maiori

Jnf Lælio. Et minime mire gde. C. dr. nunc idem acerrimus hostis. dl

paulo post Quid in P. Scip. Hanca nē grisius carni Hanca' ns legut.

In opta. Diuj Hieron. ad nepotianū d vita clericor. Vnde ex sapiēs ille vir Grecia Themistocles dl. videt potius legendum throphonius

3 hoc. n. d eo refert Cic. in 3. Tusc. 53.

An Carneades legendū in Tusculanis d Memorio. an Carneades.

dr Βοώπιδος. in epistis ad Atticū. ex d pulcello: —

An patriā legendū an patria. p° Tusc. 11. — sic. n. citat. N. M.

Animis ne an Himis legendum in p° Tusc 17. 2. vide an animis

Intermitti an intermittit legendū p° Tusc. 15. 6.

Dr Joachimo camerario

Apophthegma illud Themistoclis ad Epicū Scaus legit in Platone dl.

Qua nox Hrm respondeat greco, nullus commatis q non:

In principio v. d finibus sed Veteris proverbij admonitu Vivor Emorimj. An ne illud idem proverbiū, quo in Catone usus est Cic. pulcre legisse memor quod aiūt ne gdem memoria: —

In vetia Tusc 65. P. V. in Eum nihil hominis ee. ubi eum nihilominus ee: Antiqui hic Et nihili homine vo: q locho videt Et Terman illud modo 93 Eequo nihili idem. dl.

Carnemus sapr Epigin

In fine primi Tusc. perfecit (ex profecit) eam Epicuro (

Dr auditore et adolescente

De P. Sulla sive D. pē ee pro P. Scipione ee D. nō facilis

Interpres ne Dicta d Puto dl. Cum. in primo offic. dl

Et gl Dicta in Sulla ūpono nae: Homerus Dicta Deorum!

In priorib. ann. 300 vbi Sidan lap ej accēdy. Et platonis dialogus in no legi primis an d meorum intrigat. qui

Cic in Tusculanis Cæsar

Della Mosca di Luciano

dalla grá della — Dal suono svtil volar dolce
dall'ali — dalle fatiche del capo
dal volar dolce — dal ripiglio simile agli elephanti

ha 6 piedi come gli altri animali et quattro ale adopra per mani
dal modo del nascere
Mangiano in compagnia gli huomini, alla mensa tanto la state
cosa acetto et olio
gl'astuta à guardarsi dal Ragno- — [ragnatela gli huomini ungendoli infino agli occhi]
della formicha. ho visto da dieci simili huomini in molti luoghi
poi di gli morso il capo vinse
Platone lascio nel libro dell'immortalità dell'anima loro cosa immortale per la resurrettione.
La mosca stanza fatica got esser da tutti et sempre trouata
apparecchiata — le api e lei fanno il mele
Lei è accettevole alli huomini
Lei ha libertà à star dove vuole
La notte nó fa nulla reputando di volar, ma d'esser vtile
La fauola della mosca et si innamoro
La mucca il sangue
La commedia
della
sua
la cubica

Ser di Giuda a Giorgio sopra il caso della talla di Domi-
mino
In Nessuna cosa mostra tanto Dio la sua grandezza, quanto
nel perdonar le ingiurie, & il dire io: Quello che è giusto
danno
in noi conoscuto ragione, ne forse sdegnato per ciò mi gastiga
ci ha tolto la vita; Chi è certo da certo errato altramente
d'huomo, cosi mostra sdegnato qd, Tu ci hai osservati
da le viconosciano, altro vuol dire di noi vivamo obligati.
Nessuna cosa si forma tanto simile a Dio, quanto la
La sapia sua, et la mirabile providentia, tutto il modo
ha ci hanno con suo grandissimo utile. La conosca, la
la ch, La misericordia, se liberarci altramente, non sol
hegytto, ne sarà testimonio, ma la pudicitia tutte
le donne nol potranno piattare le vergini vive, ma divig
la fama sua, della quale hanno [illegible]
continua laude.

La sapia, la potentia, la nostra [illegible] sono doni in grazie in
mirabile, pure, ma a nessuno meglio sottopos-
alla virtù [illegible] infinite calamità
[illegible] odiano, [illegible] sono
[illegible] oscurato diminuire
la misericordia non è inondata [illegible] la vendetta a tutti
mali
[illegible] ma [illegible] ne vi ricordi
[illegible] la [illegible] più [illegible] ladro
[illegible]